

OBSAH ČÍSLA

- 3** EDITORIAL
- 4** SLOVO ŘEDITELE
- 5** TESTOVACÍ CENTRUM FN HK VE VÝUKOVÉM CENTRU LF HK
- 5** SLOVO DĚKANA
- AKTUÁLNĚ**
- 6** TŘI A PŮL DESETILETÍ ODDĚLENÍ PLASTICKÉ CHIRURGIE
- 11** NOVÁ BUDOVA TRANSFUZNÍHO ODDĚLENÍ FN HK
- 12** PODĚKOVÁNÍ STUDENTŮM LF HK
- 14** NOVÍ VEDOUcí PRACOVNÍCI
- 16** CENTRUM POSTCOVIDOVÉ PÉČE VE FN HK
- 16** OČKOVÁNÍ KLIENTŮ V DOMOVĚ U BIŘIČKY
- VĚDA A VÝZKUM**
- 17** XXIV. SAZAMŮV DEN ONLINE
- 18** ROKITANSKÉHO DEN 2021 ONLINE
- 19** 17. MEZINÁRODNÍ LÉKAŘSKÁ POSTGRADUÁLNÍ KONFERENCE V HK TENTOKRÁT V COVIDOVÉM RYTMU
- 20** SPOLUPRÁCE S MUZEEM VÝCHODNÍCH ČECH
- INFORMACE, ZAJÍMAVOSTI**
- 21** PÉČE O ZAMĚSTNANCE FN HK
- 21** PEČUJEME O DĚTI ZAMĚSTNANCŮ FN HK
- 22** 100 LET OD NAROZENÍ PROF. MUDr. VLADIMÍRA BRZKA, CSc.
- 23** VZPOMÍNKA NA PROF. BOUČKA
- 24** PRVNÍ REPREZENTAČNÍ PLES LF HK
- 25** JAN ŽIŽKA A HRADEC KRÁLOVÉ
- 27** HRADEC KRÁLOVÉ VE FOTOGRAFIÍCH
- 30** ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA PŘI FN HK
- 32** VÝZVA ŘEDITELŮ ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ V KRÁLOVÉHRADECKÉM KRAJI

6 Plastická chirurgie**12** Poděkování studentům**19** Mezinárodní postgraduální konference**25** Žižka v Hradci Králové**30** Škola při FN HK

Vážení a milí čtenáři,

dostává se Vám do rukou první číslo Scanu roku 2021. Bez nadsázky snad mohu napsat, že jde o rok, do kterého všichni vkládáme naděje na návrat k normálnímu životu. Dnes je to již více než 12 měsíců od chvíle, kdy se na našem území poprvé objevil nový virus, který způsobil celosvětovou pandemii s obrovskými ztrátami na životech. Zde si bohužel nemohu odpustit trochu cynismu, když připomenu výroky o tom, že jsme první jarní „ze současného pohledu“ vlnku zvládli jako „bestincovid“, aktuálně jsme sice také první na světě, ale na špatném konci pelotonu. Zatím to vypadá, že se nadále snažíme o promoření populace, jak jinak si vysvětlit opakovaný postup typu „rozvolníme a uvidíme“, přestože již bylo mnohými prokázáno, že jde o špatnou cestu, která má v současné době za následek postupný kolaps našeho zdravotnictví a řadu nejspíše zbytečných úmrtí. Z pohledu CNN se tak Česká republika stala „ostrůvkem zkázy a beznaděje v rámci Evropy“. U přijímaných opatření velmi často chybí jejich odborné vysvětlení a zdá se, že místo respektování názorů opravdových expertů na danou problematiku, jsou vládou přijímána populistická rozhodnutí. Takže nám v současné době nezbyvá než doufat, že zase bude líp.

Vzhledem k této neradostné všeobecné situaci jsme se v rámci redakce rozhodli, že se pokusíme naše čtenáře alespoň trochu potěšit poměrně zřetelnou úpravou vzhledu našeho časopisu. Přijaté změny by měly čtenáři zejména usnadnit jeho orientaci v konkrétním čísle, případně umožnit, aby se pomocí QUERY kódu na obálce mohl vrátit k předchozím číslům do archivu časopisu. Doufáme, že se Vám nový „modernější“ vzhled Scanu bude líbit, že oceníte přínos provedených změn a že Vám tak uděláme alespoň malou radost v této pro nás všechny velmi těžké době

A nyní k obsahu aktuálního čísla. Fotografie na titulní straně připomíná nedávné otevření nové budovy Transfuzního oddělení v areálu Fakultní nemocnice, ke kterému se váže i krátký článek uvnitř časopisu. Tradiční článek o pracovištích je tentokrát věnován Oddělení plastické chirurgie a léčby popálenin ve FN HK a jeho půlkulatému jubileu. Nezapomněli jsme ani na pomoc našich studentů v nemocnicích, hygienických stanicích a v sociálních zařízeních, sami studenti se s námi podělili o svoje zážitky, dojmy a postřehy. Vědecké konference a odborná setkání se musela přesunout do nového virtuálního světa a konají se v režimu online, ale konají se, takže můžeme ve Scanu reportovat o XXIV. Szamově dni, o Rokitanského dni 2021 a v covidovém rytmu proběhla i 17. Mezinárodní lékařská postgraduální konference Lékařské fakulty v Hradci Králové. Oddělení péče o zaměstnance FN HK opět informuje o novinkách a benefitech, které mohou zaměstnanci Fakultní nemocnice využívat. V únoru uplynulo 100 let od narození prof. Vladimíra Brzka, prvního přednosty samostatné Kardiologické kliniky FN HK a dlouholetého vedoucího Katedry chirurgie LF HK, jeho kolegové z Kardiologické kliniky proto připravili vzpomínkový článek, který najdete v sekci Informace, zajímavosti. Nezapomněli jsme ani na tradiční seriál Hradec Králové ve fotografiích, tentokrát je o Gynekologicko-porodnickém oddělení a pozdější klinice. Příspěvky ze Základní a mateřské školy při Fakultní nemocnici Hradec Králové jsme sice přesunuli na konec časopisu, ale mají tady dostatečný prostor pro obrazovou a textovou část, o kterou se nemusí s nikým dělit.

Snad se Vám tedy bude první letošní a současně i „modernější“ číslo Scanu líbit, budeme rádi za jakékoli připomínky, jak k nově přijatým změnám, tak za Vaše náměty ke zpracování nebo přímo Vaše příspěvky do čísel dalších.

Za redakci Scanu

prof. Vladimír Maisnar

Foto titulní strana: Nová budova Transfuzního oddělení FN HK – viz str. 11.

scan

Časopis Fakultní nemocnice a Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové

Ročník XXXI (2021), č. 1
MK ČR E 11425 • ISSN 1211-295X

Časopis SCAN založil a v letech 1991–2005 byl jeho vedoucím redaktorem PhDr. Vladimír Panoušek.
Šéfredaktor: prof. MUDr. Vladimír Maisnar, Ph.D., MBA, editorka: Mgr. Iveta Juranová.
Adresa redakce:
maisnar@fnhk.cz; juranova@fnhk.cuni.cz.

Redakční rada: PhDr. J. Bavor, prof. MUDr. RNDr. M. Červinka, CSc., Ing. V. Drábková, Mgr. L. Jarešová, Ing. E. Kvapilová, prof. MUDr. J. Mandák, Ph.D., prof. MUDr. V. Palička, CSc., dr. h. c., doc. MUDr. J. Páral, Ph.D., prof. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D., Bc. J. Sochor, Ing. Vladimíra Svobodová, prof. MUDr. I. Šteiner, CSc., PhDr. J. Štěpán, Ph.D., Mgr. D. Vaňková, M. Všetečka, doc. MUDr. P. Žáček, Ph.D.
Vydává FN HK a LF UK HK jako čtvrtletník v Nakladatelství ATD Miroslav Všetečka, Dvůr Králové nad Labem (atd.hk@seznam.cz, tel. 774 167 245)
Vyrobitel tiskárna V&H Print Hlávko s. r. o., Nové Město nad Metují

(Elektronickou verzi časopisu - eScan - naleznete na webových stránkách Lékařské fakulty v Hradci Králové na adrese <https://www.fnhk.cuni.cz/e-SCAN/>; archiv časopisu je zveřejněn na webových stránkách Fakultní nemocnice na adrese <http://fnhk.cz> v kapitole O fakultní nemocnici a <http://fnhk.cuni.cz> v kapitole Informační služby – Časopisy a www.facebook.com/Scan.casopis.FNHNK.LFHK)

Pokyny pro autory: Text příspěvku odevzdávejte elektronicky, zpracovaný v editoru Microsoft Word. Doprovodný obrazový materiál nekládejte do textu, ale posílejte samostatně. Kontaktní adresy: maisnar@fnhk.cz; juranova@fnhk.cuni.cz

Vážený přítelé,
už čtyřikrát byl hlavním tématem mého příspěvku COVID-19 (nebo chcete-li tak koronavirus nebo SARS-CoV-2) a už se nemohu dočkat, až přestane být hlavním tématem nejen ve SCANu, ale hlavně v našem životě. Nevím, kdy to bude, ale snad to přiblíží úspěšné očkování. Tak přece jen ještě pár slov ke COVIDu a očkování. Po zralé úvaze jsme se rozhodli jít cestou „očkovacího centra“ uvnitř areálu Fakultní nemocnice, a ne v ALDISu nebo jiných halách. Důvodů bylo několik. Logistika provozu je pro nás v našem areálu daleko jednodušší. Nemusíme stavět nové „ambulance“, nemusíme posílat personál někam jinam, nemusíme převážet vakcíny (máme je v lékárně hned vedle), nemusíme zřizovat pobočku naší počítačové sítě mimo FN HK atd. Nechci to zakřiknout, ale zatím to funguje bez problémů. Jediným problémem je zatím nedostatek vakcín, ale doufám, že v době kdy to čtete, už je situace jiná. Proočkovali jsme všechny zdravotníky Fakultní nemocnice, kteří o to měli zájem. Očkujeme vysoce ohrožené pacienty, které máme v dispensární péči a samozřejmě očkujeme podle vládního schématu, tedy podle věkových skupin a centrálního registru. S úctou všem, kteří to zajišťují, musím říci, že to, co si zařizujeme sami, nám jde daleko snáze a efektivněji. Ale i to ostatní se jistě časem poddá. Velmi si vážím všech, kteří se do celé akce zapojili – organizují, očkují, pomáhají pacientům, připravují vakcíny a celé to řídí. Úžasná práce – a je to vidět i na desítkách poděkování, nejen za perfektní organizaci, ale především za úsměvy a lidský přístup. Skvělý důkaz toho, co vše dokážeme a jak by se nám dobře pracovalo, nebýt extrémní zátěže vyvolané pandemií. Dopadla na všechny zaměstnance FN HK – nejen na ty, kteří obětavě pečují o nemocné s koronavirem, ale i na odběrová místa, diagnostiku a vše ostatní. Obrovská zátěž ale dopadá i na ne-covidová pracoviště, kde musí s omezeným personálem pracovat s pacienty v těžkých stavech – jiné – bohužel – musíme odkládat.

A tak dnes ještě poslední slovo ke COVIDu: jako první v republice (nebo určitě mezi prvními) jsme zřídili Centrum postcovidové péče. Je to zákeřný virus a mnoho jeho dopadů se projevuje týdny a měsíce po prodělané infekci a jsou to dopady těžké. Centrum už eviduje stovky pacientů a jistě to bude práce na dlouhé roky. Tak o tom až někdy příště.

Otočme se k pozitivním zprávám a novinkám. Chci jmenovat alespoň dvě.

Na přelomu roku jsme otevřeli novou budovu Transfusního oddělení. Přečtete si o ní daleko více uvnitř tohoto čísla, tak jen úvodní zmínka. Dala by se charakterizovat několika slovy: už to bylo potřeba. Především separátové centrum v budově, která si v dnešní době už ani nezasloužila název „budova“. Ale i bývalý Lékařský dům už opravdu nesplňoval podmínky moderního transfusního oddělení a nebyl ani odpovídajícím pracovním prostředím pro naše zaměstnance, ale už vůbec ne pro dárce krve. Oběma skupinám se jistě bude v nových prostorách líbit a dobře pracovat. A až odstraníme i starou budovu (opravdu by se naprosto nevyplatilo ji rekonstruovat na cokoli jiného), vznikne další pěkné prostředí uprostřed našeho areálu.

Druhou „novinkou“, kterou nemohu nezmínit, je skuteč-

nost, že po mnoha letech bojů, přemlouvání a úsilí se podařilo dosáhnout zprovoznění semaforů na křižovatce při vjezdu do Fakultní nemocnice. Už tam jednu chvíli byly – a bylo to výborné. Slíbil jsem, že udělám vše pro to, aby se tam objevily znovu. Jsou opět provizorní – ale fungují a brání lidským neštěstím. I když jsou označovány jako „dočasné“, tak to snad nevádí. Jednak víme, že některá dočasnost může trvat opravdu dlouho (tentokrát by to bylo moc dobře na rozdíl od té „dočasnosti“ v minulém režimu), jednak předpokládám, že tato dočasnost skončí až v době, kdy bude vybudována a zprovozněna křižovatka Mileta. A v té bude samostatná odbočka k Fakultní nemocnici (a ke Kampusu) a na ní budou semafony – a už ne dočasné. Tak vida – někdy i dočasnost může být přínosná.

Tak ať je tato semaforová dočasnost dostatečně dlouhá a koronavirová dočasnost ať už konečně zmizí.

Vladimír Palička

Testovací centrum FN HK ve Výukovém centru LF HK

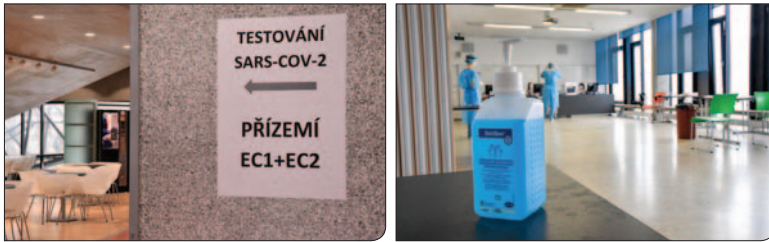

Foto: Reprocentrum FN HK

Vážené čtenářky, vážení
čtenáři,

je opravdu velmi smutné, když mi při přemýšlení o tématu dnešního sloupku naskakuje pouze Covid a zase jenom Covid. Ve všech pádech, ve všech vazbách, ve všech situacích.

Už celý rok ovlivňuje celou naši společnost epidemie nebývalých rozměrů. Není nic, co by nebylo více či méně poznamenáno. Závažný abnormální stav, který se přes všechny naše snahy v posledních týdnech spíše zhoršuje a dále dramatizuje.

Nemohu se zbavit dojmu, že se všichni pohybujeme v jakémsi zajetí kontrastů, na vlnách nahoru a dolů. Zpříšňování a následné nesystémové rozvolňování restriktivních opatření. Alarmující růst počtu pozitivně testovaných s novou virovou mutací v kontrastu s množstvím lidí na horách či různých akcích. Uzavření drobných provozoven a současně stále otevřené velké obchody v nákupních centrech. Zrušení záložní nemocnice v Letňanech v době strmého nárůstu počtu hospitalizovaných a kritického nedostatku intenzivních lůžek. Proklamace našich nejvyšších představitelů versus jejich reálné chování. Kontrasty, které jsou patrné všude, kam oko pohlédne.

Je opravdu obtížné se v této situaci orientovat, něco předvídat a plánovat. Plánovat výuku, klinickou praxi, zkoušení. Již celý rok se snažíme vyučovat naše studenty v podmínkách, které jsme předtím nikdy nezažili. Neustále se měnící situace neumožňuje kontinuální standardní výuku, na kterou jsme byli po léta zvyklí. Je třeba neustále a rychle reagovat na měnící se podmínky a nová restriktivní opatření, odpovídající aktuální epidemické situaci. Přešli jsme na alternativní způsoby výuky, využíváme komunikace na dálku, přebudovali jsme celý systém vzdělávání i systém zkoušení. A to vše často s nedostatkem vyučujících, chybějících z důvodu onemocnění nebo karantény. Díky vysokému nasazení všech se ale daří situaci zvládat a pokračovat ve výuce. S přihlédnutím k daným možnostem se snažíme všem našim studentům vycházet vstříc, vytvářet jim přijatelnější podmínky a podporovat je při studiu v dnešní těžké době.

Není to jednoduché, ale věřím, že v momentálních podmínkách děláme skutečně maximum. Věřím, že se nám i za této situace daří vychovávat vzdělané studenty a kvalitní absolventy připravené do praxe. Studenty a absolventy, kteří pomohou v řešení současné krize. I díky jejich pomoci se nakonec situace stabilizuje, nebezpečí pomine a náš život se postupně vrátí do normálních kolejí.

Jiří Mandák

Tři a půl desetiletí oddělení plastické chirurgie a léčby popálenin ve FN Hradec Králové (1985–2020)

Ve víru událostí uplynulého, v mnoha směrech mimořádného, roku 2020 a zejména v souvislosti s dlouhodobým pracovním zatížením při poskytování péče o nemocné v průběhu pandemic nemoci COVID-19, zůstaly v pozadí některé události z historie naší Fakultní nemocnice, které stojí za povšimnutí. Za jednu z nich můžeme považovat i 35 let, která uplynula od vzniku oddělení plastické chirurgie a léčby popálenin. V tomto zpětném ohlednutí bychom rádi připomněli některé okamžiky a situace, které uplynulá léta provázely.

Plastická chirurgie ve FN HK před rokem 1985

Specializovanou léčebně-preventivní péči v oboru plastické chirurgie na chirurgické klinice tehdejšího KÚNZ a FN LF UK zajišťoval MUDr. Karel Dlabal, původně příslušník katedry válečné chirurgie VLA JEP. Na doporučení přednosty kliniky profesora Procházky se v letech 1964–1967 vyškolil na pracovišti akademika Buriana v Praze a od roku 1967 plnil funkci ordináře kliniky i krajského ordináře pro plastickou chirurgii tehdejšího Východočeského kraje. Lůžka pro plastické pacienty kliniky byla detašována hlavně na oddělení v Nechanicích, kam se denně dojíždělo zvláštní nemocniční linkou tzv. „Bohouškem“. Dr. Dlabal také často operoval téměř ve všech okresních nemocnicích kraje, kde za 13 roků provedl několik tisíc operací. V popředí jeho odborného zájmu byla především chirurgie ruky, v níž se stal špičkovým odborníkem. Nebylo proto překvapením, že v roce 1980 na doporučení prof. Karfíka nastoupil jako primář do specializovaného Ústavu plastické a rekonstruktivní chirurgie ruky ve Vysokém nad Jizerou. Pokračovatelem

v aktivitách při poskytování péče v oboru plastické chirurgie na klinice se stal mjr. MUDr. Ludovít Pintér, rovněž příslušník KVCH VLVDÚ JEP, který měl příležitost ještě několik roků pod vedením dr. Dlabala pracovat. V roce 1982 po složení atestace se stal ordinářem kliniky pro plastickou chirurgii.

Historický kontext vzniku oddělení plastické chirurgie a léčby popálenin

V průběhu 70. a počátkem 80. let minulého století, vzhledem k dynamickému rozvoji jednotlivých chirurgických oborů a související velkorysě výstavbě nového chirurgického pavilonu, probíhaly diskuse a přípravy směřující k rozdělení stávající všeobecně chirurgické kliniky. Tři nová pracoviště měla koncepčně zajišťovat léčebně-preventivní péči, výuku i vědecko-výzkumnou práci v jednotlivých oborech podle své profilizace. Dnem 1. června 1985 byl moderní pavilon uveden do provozu a činnost zahájily tři nově vytvořené kliniky: Kardiochirurgická klinika (přednosta prof. MUDr. V. Brzek, CSc.), I. chirurgická klinika (přednosta doc. MUDr. T. Suchý, DrSc.) zaměřená na všeobecnou a cévní chirurgii a II. chirurgická klinika (přednosta plk. prof. MUDr. B. Konečný, CSc.) se zaměřením na všeobecnou chirurgii, traumatologii a plastickou chirurgii a léčbu popálenin. Tato klinika se současně stala i klinickou bází KVCH VLVDÚ JEP. Vlastní otevření oddělení plastické chirurgie a léčby popálenin se uskutečnilo dne 1. září 1985.

Etapa 1985–1994

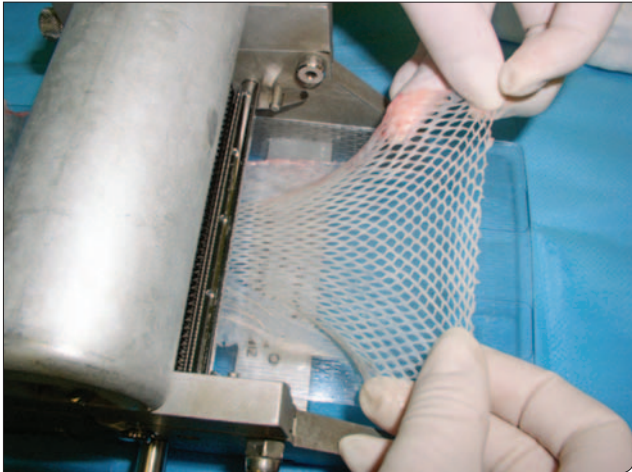
Lůžkovou část oddělení tvořilo 9 třílůžkových a 3 jednolůžkové pokoje, všechny s vlastním sociálním zařízením. Vedoucím lékařem byl některý ze starších odborných asis-

Tab.1 Vedoucí lékaři odd. plastické chirurgie a léčby popálenin

Funkce	Jméno	Od	Do	Pozn.
vedoucí asistent	MUDr. Ludovít Pintér, CSc.	1. 1. 1986	28. 2. 1995	
vedoucí asistent	doc. MUDr. Leo Klein, CSc.	1. 3. 1995	31. 12. 1998	
	MUDr. Zdeňka Talábová	1. 1. 1998	31. 8. 2004	pověřena vedením
	MUDr. Robert Čáp, Ph.D.	1. 9. 2004	31. 3. 2008	pověřen vedením
primář	doc. MUDr. Leo Klein, CSc.	1. 4. 2008	31. 8. 2014	
primář	MUDr. Aleš Fibír, Ph.D.	1. 9. 2014	dosud	

Obr. 1a Odběr kožního transplantátu elektrodermatodem

Obr. 1b Síťování kožního štěpu pomocí mesh-dermatomu

Obr. 1c Transplantovaná plocha 3 roky po operaci

tentů kliniky, kteří se po 3 měsících střídali. Plastika měla k dispozici 18 lůžek, popálení pacienti byli zpravidla na jednolůžkových pokojích. Nedílnou součástí oddělení byl i operačně-převazový trakt se 2 operačními sály a převazovnou. K dispozici byla prostorná místnost pro rehabilitační cvičení, společná i pro traumatologické pacienty. Na oddělení byli zařazeni tři lékaři v předatestační přípravě v oboru plastické chirurgie dr. Jiří Vosmík, mjr. dr. Leo Klein a dr. Zdeňka Talábová. Vedoucí asistent, ordinář pro plastickou chirurgii

dr. Ludovít Pintér, nastoupil od 1.1.1986 po návratu z VN České Budějovice, kam byl převelen v závěru své aktivní vojenské služby (Tab.1). První staniční sestrou na oddělení se stala Zdeňka Špínová, její následovnice jsou uvedeny v Tab.2. Úsekové sestry operačně-převazového (nyní i ambulantního) bloku jsou uvedeny v Tab. 3. Začátky činnosti byly poměrně těžké, neboť jsme neměli kromě dvou Humbyho nožů na odběr kožních transplantátů žádné speciální přístrojové a materiální vybavení. Tzv. meshování, tedy síťování kožních štěpů pro transplantaci kůže jsme prováděli ručně perforací skalpelem na celofánových či plastových foliích. Získání prvního válečkového dermatomu tak pro nás bylo mimořádnou sváteční událostí. Postupem času se však dařilo doplňovat operační instrumentárium, rozšířit přístrojové vybavení elektrodermatodem, Watsonovými noži atd. (Obr. 1a, b, c). Pro výcvikové účely se podařilo získat operační mikroskop, na kterém se trénovalo ve viváriu VLA JEP. Od roku 1993 jsme pro léčbu popálenin měli k dispozici i speciální vzdušné lůžko. V týdnu byly 2 hlavní operační dny pro výkony v celkové anestézii, ve zbývajících dnech probíhaly operace v místní anestézii a jeden den (pátek) byl zcela věnován ambulantní činnosti (poradně) v ambulantním traktu chirurgické kliniky. Nedílnou součástí budování oddělení bylo i „za pochodu“ prováděné školení sester a nacvičování speciálního ošetřování zejména popálených pacientů, pacientů po transplantacích, lalokových plastikách apod. (Obr. 2). Na operačních sálech potom užívání speciálního instrumentária, zvláštností v operační technice a postupech, které se často významně liší od postupů běžných ve všeobecné chirurgii. Dlužno poznamenat, že všechny sestry i další personál oddělení tyto aktivity se zájmem vítali a aktivně přistupovali k možnosti prohlubování znalostí a dovedností v oboru. Oddělení od počátku poskytovalo léčebně-preventivní péči v široké škále své specializace – řešilo chirurgickou léčbu kožních nádorů (Obr. 3a, b), úrazy především ruky a obličeje, některé vrozené vady, rekonstrukce defektů i pro jiné chirurgické obory v rámci FN, na klinice zejména ve spolupráci s traumatology (Obr. 4a, b). Zaváděly se operace s využitím různých druhů lalokových plastik. V určité míře se prováděly i korekce kosmetických vad atd. V oblasti léčby popálenin byly realizovány principy komplexní kontinuální péče o popálené, zavedla se metoda časných nekrektomií, používání

Obr. 2 Polohování rozsáhlého popáleného pacienta

Obr. 3a, b Odstranění kožního nádoru na hlavě s využitím místního rotovaného laloku

Obr. 4a,b Laloková plastika po operaci zlomeniny bérce

dočasných biologických kožních krytů a náhrad, časná rehabilitace, měli jsme stálého anesteziologa. Intenzívně se rozvinula spolupráce s tkáňovou ústřednou, gerontometabolickou klinikou při řešení metabolické a nutriční podpory, mikrobiologickým ústavem a dalšími odbornostmi, které vytvářely funkční interdisciplinární popáleninový tým.

Léta 1995–1996 byla kritickým obdobím, kdy se rozhodovalo o udržení chodu oddělení.

Rozšiřovalo se spektrum a počty léčených a koncem 80. a v 90. letech pracoviště sloužilo jako regionální popáleninová jednotka tehdejšího Východočeského kraje. Lékaři oddělení se věnovali rovněž pedagogické činnosti při výuce studentů a též vědecko-výzkumné a publikační činnosti. Dva lékaři obhájili kandidátské disertační práce (dr. Pintér – 1991, dr. Klein – 1994). V průběhu této etapy ukončil činnost na oddělení i klinice dr. Vosmík, který dnem 1. 9. 1988 nastoupil na Klinikou plastické chirurgie v Praze-Vinohradech. (Pozn. V červnu 1989 tragicky zahynul při autohavárii spolu s manželkou, lékařkou infekční kliniky naší FN a jejich synem. Ještě mnoho roků potom jsme při průjezdu oné zatáčky před Litomyšlí pokládali květiny k jeho malému pomníčku.) Dne 1. 1. 1990 nastoupil na oddělení dr. Martin Šorma.

Etapa 1995–1998

Jednoznačně nejtěžší a nejnáročnější etapa v dosavadní historii oddělení. Po listopadové revoluci v r. 1989 dochází v zemi k zásadním politickým, ekonomickým a celospolečenským změnám, které samozřejmě zasáhly i zdravotnictví. Od roku 1990 existovala již opět jediná chirurgická klinika pod vedením doc. MUDr. J. Bedrny, CSc., která vznikla

sloučením obou předcházejících. Všeobecné nadšení a snaha o volné svobodné podnikání, které se počátkem 90. let objevily v mnoha oblastech, spolu se změnou společenských životních hodnot, se projevily tendencí i lékařů a dalších pracovníků do té doby pracujících v jednotném centrálně řízeném zdravotnickém systému, začít poskytovat své služby na jiných principech. Tyto změny se v oboru plastické chirurgie projevily zvláště významně a nevyhnuly se ani našemu oddělení. Dnem 1. března 1995 odešli dr. Pintér, dr. Talábová a dr. Šorma do privátní sféry do nově vybudovaného zařízení 1. privátního chirurgického centra (SANUS) v Hradci Králové. Spolu s nimi odešlo i několik zkušených sester z lůžkové i nelůžkové části oddělení. Na oddělení zůstal jediný atestovaný plastický chirurg pplk. dr. Klein. Přesto však v určitém rozsahu běžela nadále operativa, ambulantní činnost, výuka i vědecká práce. Toto vše díky maximálnímu úsilí a osobnímu nasazení bez ohledu na čas. Např. neakutní konsilia na jiných klinikách se prováděla o víkendech, poradna běžela i po skončení oficiální doby po provedení výukových přednášek apod. V průběhu roku 1995 nastoupili na oddělení mladí lékaři mjr. dr. František Hošek (1. 1.) a dr. Vladimír Janeček (1. 5.). Provoz se ustálil a oddělení plně zajišťovalo péči ve svém spádu v požadovaném rozsahu. Našel se prostor i pro odborné organizátorské aktivity, když jsme v letech 1995 a 1997 uspořádali vědecké konference popáleninové medicíny s mezinárodní účastí. Pokračovala rovněž vědecko-výzkumná práce, jejíž výsledky byly podkladem pro úspěšné habilitační řízení (dr. Klein, 1998). Po reálných zkušenostech s aktivitami v privátním sektoru požádala dr. Talábová vedení FN HK o možnost návratu a od 1. června 1996 nastoupila zpět na naše oddělení. Byli jsme tedy znovu 4 lékaři (2 atestovaní a 2 v předatestační přípravě). Oddělení tak zdárně překonalo kritické, rok a půl trvající období, vzdor na počátku vyjadřovaným nikoliv ojedinělým obavám (i ze strany vedení kliniky), že oddělení nejspíše zanikne.

Etapa 1999–2007

Od 1. 1. 1999 dočasně opouští oddělení i kliniku brig. gen. doc. Klein, který byl po vstupu České republiky do NATO v letech 1999–2002 služebně vyslán do zahraničí, kde působil jako Zdravotnický poradce Vrchního velitele a Náčelník zdravotnického oddělení Vrchního velitelství spojených ozbrojených sil NATO v Evropě (SHAPE).

Obr. 5 Lékaři oddělení v roce 2008 – zleva dr. Čáp, doc. Klein, dr. Talábová, dr. Hošek (na fotografii chybí dr. Horyna)

Obr. 6 Endoskopická operace na horní končetině

Po skončení zahraniční mise vykonával funkci náčelníka Zdravotnické služby AČR a po odchodu do zálohy byl v letech 2004–2008 přednostou Kliniky popáleninové medicíny 3. LFUK a FNKV v Praze.

Vedením oddělení byla pověřena dr. Talábová, která nadále zabezpečovala plynulý chod oddělení. Rozšířila se operativa ve spolupráci s dětskými chirurgy při řešení některých vrozených vad, hojně se věnovala i operování v oblasti kosmetické chirurgie. Na oddělení nastoupili další lékaři – npor. dr. Robert Čáp, kterému dr. Talábová vytvářela podmínky pro zaškolení a pro zahájení mikrochirurgických operací. Bylo zakoupeno mikrochirurgické instrumentárium i nový operační mikroskop. Začalo operování a vyšetřování sentinelové uzliny u maligního melanomu. Dnem 30. 4. 2005 odešel z oddělení do soukromé praxe dr. Janeček, 1. 9. 2005 nově nastoupil dr. Pavel Horyna.

Dnem 1. 9. 2004 byl pověřen vedením oddělení pplk. dr. Čáp, Ph.D. Byly reálně zahájeny první mikrochirurgické operace, nejprve ve spolupráci na neurochirurgické klinice, později již samostatně. Dr. Čáp provedl též první úspěšnou replantaci palce ruky. Rozvíjela se spolupráce s traumatology i dalšími odbornostmi při řešení rekonstrukčních fází léčby úrazů nebo nádorů využíváním přenosů tzv. volných laloků mikrochirurgickou technikou.

Etapa 2008–2014

Dnem 1. 4. 2008 se vrací na svou Alma mater doc. Klein. Oddělení nadále plnilo veškeré své úkoly v oblasti léčebné péče, pedagogické i publikační činnosti (Obr. 5). Rozvinula se spolupráce s III. interní gerontometabolickou klinikou při léčení nehojících se ran a chronických defektů. Rozšířilo se užívání metody vakuové terapie, rozvíjela se mezioborová

spolupráce v rámci FN. Podařilo se navýšit počet lékařů a získat i jednu sestru pro nelůžkovou část. Ve spolupráci s vedením FN se pro kosmetickou chirurgii vytvořil systém operování v režimu samoplátců. Na oddělení vznikly pro tyto účely dva pokoje s tzv. nadstandardním vybavením. Doc. Klein byl školitelem tří úspěšných absolventů doktorského studia (dr. Čáp, dr. Klosová, dr. Fibír), v roce 2012 jsme uspořádali 17. výroční česko-slovenskou konferenci popáleninové medicíny.

V oblasti personální docházelo k průběžné generační obměně. 30. 4. 2009 po složení atestace odchází dr. Horyna na Klinikou plastické chirurgie v Praze-Vinohradech. Dnem 1. 9. 2009 nastupují na oddělení dr. Lucie Hasenöhrllová a dr. Igor Slaninka. Dnem 1. 10. 2013 nastupuje k dlouhodobému školení (do 28. 2. 2017) před atestací kpt. dr. Adam Bajus, příslušník ÚVN-VFN Praha a dne 1. 12. 2013 byl na oddělení přijat dr. Ondřej Šedivý.

Pracoviště bylo od počátku budováno na principech mezioborové i meziresortní spolupráce.

Dnem 1. 9. 2014 předal, po úspěšném výběrovém řízení, doc. Klein funkci primáře oddělení MUDr. Aleši Fibírovi, Ph.D. Doc. Klein i dále na oddělení pracuje ve zkráceném úvazku. 31. 12. 2014 ukončil činnost na oddělení dr. Čáp, který odešel na vedoucí funkci oddělení plastické chirurgie v soukromém sektoru.

Etapa 2015–2020

Dr. Fibír přišel jako zkušený plastický chirurg s mnohaletou praxí v soukromém sektoru. Velmi rychle se zapracoval a dále soustavně a cílevědomě pokračuje v rozvoji oddělení. Jako příslušník mladší generace zdárně využívá digitalizace pro řízení a koordinaci chodu oddělení, pro plánování ambulantní a operační činnosti i výuky, vše s důrazem na efektivitu a produktivitu. Výrazně se rozšířila operativa v ambulantním režimu s využitím místní anestézie, zkrátila se průměrná doba hospitalizace. Jako významný odborník v chirurgii

Tab. 2 Staniční sestry lůžkové části oddělení

Jméno	Od	Do
Zdeňka Špínová	1. 9. 1985	31. 7. 1990
Hana Šavrdová	1. 8. 1990	31. 12. 1997
Bc. Daniela Šauerová	1. 1. 1998	31. 8. 2019
Dita Rousová	1. 9. 2019	dosud

ruky rozšířil škálu operačních výkonů v této problematice. Po zakoupení instrumentária uvedl do praxe endoskopické operování úžinových syndromů na horní končetině (Obr. 6). Rozvinula se mikrochirurgická operativa pro přenosy volných laloků, především u rekonstrukčních operací v rámci spolupráce s traumatology i dalšími odbornostmi. Zavedly se profylaktické operace a rozšířila se rekonstrukční operativa v rámci komplexní léčby nádorových onemocnění prsu. Podařilo se získat jednu místnost pro rozšíření ambulance a dále navýšit počty lékařů i sester na nelůžkové části oddělení (Obr. 7). Dne 1. 9. 2016 ukončila činnost na oddělení dr. Talábová, když přešla ještě do soukromé ambulancie praxe. Nově v roce 2017 nastoupily od 1. 7. dr. Michaela Široká a od 1. 9. dr. Kateřina Kubíčková, která však po necelých třech letech dnem 1. 7. 2020 přechází na Klinikou plastické chirurgie v Praze-Vinohradech. V květnu 2018 obhájil disertační práci dr. Slaninka. Dnem 28. 2. 2020, nedlouho po složení atestace, odchází dr. Šedivý a nastupuje na Klinikou plastické chirurgie v Brně-Králově Poli. Nástupem nejmladšího lékaře dr. Jana Jaroše dne 1. 6. 2020 se tento přirozený a trvalý koloběh v dané etapě uzavírá. Uplynulo prvních velmi pestrých 35 let existence oddělení a jsme plně zaměstnáni současným děním. Ale to se již začínají psát nové kapitoly příštích desetiletí...

Obr. 7 Lékaři a sestry nelůžkové části oddělení – duben 2019

Závěr

Oddělení plastické chirurgie a léčby popálenin chirurgické kliniky v Hradci Králové se svou prací za uplynulých 35 let pevně etablovalo do spektra odborných činností Fakultní nemocnice a plně zabezpečuje léčebnou péči v daném oboru. Od počátku bylo budováno na principech mezioborové i meziresortní spolupráce, když na oddělení (stejně jako na klinice) pracovali a pracují lékaři – příslušníci resortů tří ministerstev: zdravotnictví (FN HK), mládeže, školství a tě-

Tab. 3 Vedoucí úsekové sestry nelůžkové části oddělení

Jméno	Od	Do
Květuše Špičková	1. 9. 1985	31. 8. 1987
Jana Jářová	1. 9. 1987	28. 2. 1995
Eva Bezcná	1. 3. 1995	31. 8. 2003
Bc. Helena Dušánková	1. 9. 2003	31. 3. 2006
Květuše Špičková	1. 4. 2006	31. 3. 2013
Bc. Petra Včeláková	1. 4. 2013	dosud

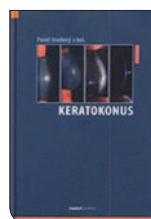
lovýchovy (LF HK) a ministerstva obrany (FVZ UO, dříve VLA JEP). Začlenění specializovaného oddělení do rámce multioborové chirurgické kliniky přináší možnosti vzájemných kontaktů a odborného obohacení, rozvoje přímé a bezprostředně dostupné spolupráce, což je nepochybně významným benefitem pro nemocné, výuku i vědecko-výzkumnou činnost. Tento moment má i velký význam pro výchovu a vzdělávání mladých lékařů v podmínkách dnešní superspecializované medicíny.

Použité zkratky

AČR – Armáda České republiky
 FN HK – Fakultní nemocnice Hradec Králové
 FVZ UO – Fakulta vojenského zdravotnictví Univerzity obrany
 KÚNZ – Krajský ústav národního zdraví
 KVCH – katedra válečné chirurgie
 LF HK – Lékařská fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova
 SHAPE – Supreme Headquarters Allied Powers Europe
 VLA JEP – Vojenská lékařská akademie Jana Evangelisty Purkyně
 VLVDÚ JEP – Vojenský lékařský, výzkumný a doškolovací ústav Jana Evangelisty Purkyně
 VN – vojenská nemocnice
 ÚVN-VFN – Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice (Praha)

Doc. MUDr. Leo Klein, CSc.
 Chirurgická klinika LF HK a FN Hradec Králové

Knižní novinka v Lékařské knihovně

STUDENÝ, Pavel. **Keratokonius**. Praha: Maxdorf, [2020], 144 s. Jessenius. ISBN 978-80-7345-665-8
 Publikace má za cíl poskytnout terénním oftalmologům, lékařům v postgraduální přípravě i dalším kolegům maximum současných informací o tomto onemocnění. Příčiny a mechanismus vzniku keratokoniu sice doposud nejsou zcela objasněny, nicméně moderní diagnostické metody a také léčebné postupy značně změnily přístup oftalmologů k pacientům s rohovkovými ektaziemi v posledních letech. Kniha je doprovázena řadou obrázků a fotografií, může být užitečnou pomůckou pro všechny oftalmology se zájmem o rohovku.

Nová budova Transfuzního oddělení FN HK

V závěru loňského roku darovali první dárci krev a krevní složky v nové budově Transfuzního oddělení Fakultní nemocnice Hradec Králové. Objekt za 140 milionů korun nabízí lepší zázemí pro dárci i pro personál. Původní budovu transfuzního oddělení, která již nesplňovala požadavky moderní medicíny, čeká následně demolice.

Stavba začala loni v druhé polovině srpna, kdy společnost STAKO s. r. o. převzala staveniště. „Jsm rádi, že se přes veškeré komplikace způsobené situací s COVID-19, která například komplikovala dodávky některých materiálů, podařilo stavbu dokončit. Poděkovat také musím všem, kteří se podíleli na doslova bleskovém přestěhování z původního

objektu,“ uvedl ředitel FN HK prof. MUDr. Vladimír Palička CSc., dr. h. c.

Nový objekt, který je na fasádě označený červenou kapkou, nabízí moderní prostředí pro odběry krve a krevních složek, zázemí pro jejich zpracování a pro všechny laboratorní činnosti. „Nová budova Transfuzního oddělení splňuje nej přísnější požadavky kladené na výrobce léčiv z lidské krve a na laboratoře oboru transfuziologie a imunoematologie,“ řekl primář Transfuzního oddělení Fakultní nemocnice Hradec Králové MUDr. Vít Řeháček.

Kvůli výstavbě byly dočasně přemístěny odběry plazmy do třetího patra Pavilonu profesora Bašteckého, nyní již dárci krve i plazmy směřují do nového objektu.

Transfuzní oddělení FN HK odebírá bezpříspěvkovým dárcům krev a krevní složky, které dále zpracovává, vyšetřuje a dodává transfuzní přípravky na oddělení nemocnice, kde ji dostávají pacienti. V případě zájmu o darování krve najdete informace na www.fnhk.cz/transf

Bc. Jakub Sochor
specialista PR a marketingu FN HK
foto: Reprocentrum FN HK

Poděkování studentům LF HK

Vážené studentky a studenti Lékařské fakulty v Hradci Králové, k 10. prosinci 2020 byla vládním usnesením ukončena nařízená pracovní povinnost studentů, a tím Vaše nasazení ve zdravotnických a sociálních zařízeních.

Vaše pomoc, stejně jako nezištná pomoc všech dobrovolníků, studentů naší fakulty, hrála významnou roli v zabezpečení chodu těchto zařízení. Bez Vás by byla jejich činnost na některých místech výrazně omezena, některá by zcela jistě zkolabovala. Děkuji Vám všem za Vaše zapojení, dobrovolné či povinné, ve svízelné situaci, ve které se ocitla naše země, a my všichni s ní. Prokázali jste odhodlání a schopnost řešit ty nejtěžší problémy a přihlásit se tam, kde bylo nejvíce třeba. Jste skvělymi reprezentanty naší fakulty. Především jste však skvělymi lidmi.

Velmi si toho vážím.

Jiří Mandák

Jak viděli svoji pomoc studenti

„Já jsem opravdu nemehlo!“ říkala jsem si cestou z první směny a prohlížela si své ruce, zdali náhodou nejsou obě levé. Stejně jako spousta mediků, nejen z naší fakulty, jsem se i já zapojila do chodu nemocnice, která se v posledních měsících snažila nápor covid-19 zvládnout, jak nejlépe to šlo. Podle zkušeností a délky studia, které jsme měli za sebou, bylo rozhodnuto o našem postu na tom či onom oddělení, a tak se průběžně nemocnice začaly plnit studenty se snahou pomoci celou situací zvládnout. Po prvních hodinách nás však spolu s představami o koronaviru jako o jiné verzi chřipky, opustily i iluze o tom, jak bezproblémově bude všechno probíhat.

Vstupem do „čisté zóny“ se ze mě stala Alenka v říší divů. Vzduchem lítaly papíry, zvonil telefon, sestry vyplňovaly protokoly, nosily léky a do toho se objevila rodina přicházející navštívit své blízké. Troufám si tvrdit, že pro nás, kteří znali fungování nemocnice jen z *Ordinace v růžové zahradě*, to byl docela šok. Po pár hodinách ale už i ten všude přítomný

chaos začal dávat smysl. Jednu z prvních překážek představovalo nasazování ochranných pomůcek a výrazný nárůst teplot po oblečení tyveku. Nebyly to však jediné nepříjemnosti, se kterými se medicí během svého působení převážně na covid jednotkách potýkali.

Jako ne příliš pozitivní mnozí z nás hodnotili přístup některých sester či jiných zaměstnanců nemocnice. Pocity toho, že jim spíš zavazíte a přiděláváte starosti, nebyly a nejsou nic příjemného ani výjimečného, ba naopak. Je pochopitelné, že student s minimem hodin praxe nemůže nahradit sestru či ošetřovatele s letitými zkušenostmi. To, že nejsme jejich plnohodnotnou náhradou, si uvědomujeme, ovšem jsme také ochotni se učit. Dá-li si někdo práci den dva nás zaškolit, můžeme později samostatně vykonávat spoustu úkolů bez dozoru a ulehčíme tím práci sanitářům i sestrám samotným. Mnozí z nás byli takřkajíc hozeni do vody a bez jakéhokoli uvedení do chodu oddělení se očekávalo, že vše budeme bez problémů zvládat. Ve srovnání se spoustou svých spolužáků jsem však měla na kolektiv štěstí. Ošetřovatelé i sestry mě provedli celým oddělením, vše mi ukázali a měli se mnou svatou trpělivost i ve chvílích, které nepatřily k těm nejsvětlejším, za což jsem jim velmi vděčná. Dík patří všem sestram, ošetřovatelům i lékařům, kteří si nás takto vzali pod svá křídla a věřím, že jich rozhodně nebylo málo.

Sklobit školu se studiem také nebylo vždy jednoduché, ač se nám většina vyučujících snažila maximálně vyjít vstříc. Dilema, zda po noční směně otevřít učebnici nebo jít spát, prohrála kniha na plné čáře, a tak se nesplněné úkoly hromadily stejně jako nepřečtené stránky nebo zameškané přednášky. To obzvláště před zkouškovým obdobím představovalo problém. Absence praktických cvičení, která jsou nejdůležitější součástí výuky, taky nepřispívala našim studijním výsledkům. Především pro studenty vyšších ročníků byla pracovní povinnost spíše ztrátou času. Neměli kompetence k mnohým úkonům a ani čas na učení. Často zastávali pozice, které by po zaškolení mohli vykonávat lidé bez předchozího studia lékařských oborů. Troufám si však tvrdit, že všichni medicí celou situaci zvládli.

Zkušenost, kterou nám pandemie poskytla, je pro mě určitě k nezaplacení. Krom smysluplně stráveného času, kdy jsem mohla někomu pomoci, ať už se jednalo o zdravotnický personál nebo pacienty, jsem dostala možnost stát se součástí běžného chodu nemocnice. Ve srovnání s praxemi k nám lidé nepřistupovali jako ke studentům, nýbrž jako k zaměstnan-

cům. To nám ukázalo, jak taková nemocnice funguje mimo zrak veřejnosti nebo praktickou výuku. I když je moje zkušenost převážně pozitivní, doufám, že se celá situace zlepší a my se budeme moct brzy vrátit k normální výuce a nemocnice k normálnímu fungování.

Aneta Jedličková

Piši tuto krátkou stať se zpožděním třech měsíců. Kdybych ji napsal v polovině prosince, byla by mnohem „ostřejší“. Jsem studentem 5. ročníku všeobecného lékařství. Začátkem listopadu minulého roku se mě, mého ročníku a ročníku čtvrt-

tého týkala pracovní povinnost. Zdá se to být efektivním a relativně rychlým řešením nastalé zoufalé situace v nemocnicích. Záleží na rychlosti povolávání (pro teď vynechme způsob povolávání v Karlovarském kraji), ale ve výsledku mají nemocnice levnou pracovní sílu ve slušném množství. Je zde ovšem několik háčeků, možná až háků, které jsou pro nás, studenty medicíny, v nastalé situaci velkou potíží. Stále nám běží studium, dovolil bych si říci, v plném rozsahu (něco prezenčně, něco distančně, něco alespoň na půl). Jsme v pátém, potažmo čtvrtém ročníku. Klinická výuka se rozjíždí

nebo by měla být na plné obrátky. Máme integrovat vědomosti z teoretických ročníků a k tomu se pokusit přidat klinickou stránku problematiky. Máme ochutnat jednotlivé obory v medicíně a dle této degustace zjistit, co budeme hltat plnými doušky celý život. Zároveň jsme na pozici sanitář, tudíž se k doktorům příliš nepřiblížíme už z logiky věci. Ostatní, teď už jen háčky, vnímám jako podružné. V mém případě (zdaleka to tak neměli všichni) jsem jel v režimu dvou denních služeb, dva dny volno a dvě noční služby. Od začátku listopadu do, tuším, 10. prosince to dalo kolem 190 hodin. Lékaři, sestry, sanitáři a všichni ostatní personál na oddělení, kam jsem byl přidělen, zaslouží obrovský respekt a úctu. S nedostatkem personálu a v „nové“ situaci je přinejmenším náročné dělat medicínu „správně“. Zde bych rád zanechal dalšího popisování situace. Situace je totiž bezprecedentní a evidentně nikdo neví, co a jak dělat správně a bez chyb. Jinými slovy takové řešení je utopické a nerealistické. Chyby k tomu všemu patří a jsou nezbytné. Sáhout si na dno je též kruciólní. Jedině takové chvíle nás posunou někam dál. S tímto filozofováním bych ukončil svůj subjektivní pohled na věc. Zamyšlení už je na Vás... Nebudu zde hodnotit ani navrhopvat jiná, lepší, řešení. Zdaleka k tomu nejsem vhodným a už vůbec ne povoláním kandidátem.

Štěpán Semrád

Stanovisko Asociace děkanů lékařských fakult ze 4. 3. 2021

Asociace děkanů lékařských fakult ČR nesouhlasí s uvažovaným plošným příkázáním pracovní povinnosti všem studujícím v programu Všeobecné lékařství a nadále deklaruje ochotu dále rozšířit dobrovolnou pomoc, do které je v současnosti zapojeno více jak 500 studentů medicíny.

Pokud bude vzhledem k zcela mimořádně krizové situaci nařízení pracovní povinnosti nezbytné k záchraně životů pacientů, požadujeme, aby byly dodrženy následující podmínky:

1. Nedojde k necitlivému a nesystémovému nařizování pracovní povinnosti studentům již zapojeným do dobrovolné pomoci.
2. Na omezenou dobu 3 týdnů budou povoláni studenti 5. ročníků, kteří by měli být dle novelizovaného zákona č. 96/2004 zařazováni na pozice odpovídající vzdělání praktické sestry a v případě krajní nouze i studenti 4. ročníků jako ošetřovatelé.
3. Studenti budou při nástupu očkování proti Covid-19 stejně jako ostatní zdravotničtí pracovníci.

Děkani lékařských fakult upozorňují, že již třetí obnovení pracovní povinnosti pro naše studenty závažně ohrožuje kvalitu přípravy na lékařské povolání a může tak mít negativní dopad na celou společnost.

prof. MUDr. Vladimír Komárek, CSc., děkan 2. LF UK, předseda ADLF
 prof. MUDr. Jindřich Fínek, Ph.D., děkan LF UK v Plzni
 doc. MUDr. Rastislav Maďar, PhD., MBA, FRCPS, děkan LF OU
 prof. MUDr. Jiří Mandáček, Ph.D., děkan LF UK v Hradci Králové
 prof. MUDr. Martin Repko, Ph.D., děkan LF MUNI
 prof. MUDr. Martin Vokurka, CSc., děkan 1. LF UK
 prof. MUDr. Petr Widimský, DrSc., děkan 3. LF UK
 prof. MUDr. Josef Zadražil, CSc., děkan LF UP

Asociace děkanů lékařských fakult ČR, z.s.

Praha 5. března (ČTK) - Vláda na dnešním zasedání schválila kvůli epidemii covidu-19 pracovní povinnost části studentů v nemocnicích. Týká se třetích a čtvrtých ročníků středních zdravotnických škol, také čtvrtého a pátého ročníku vysokoškolského studia všeobecného lékařství. Vztahuje se rovněž na všechny ročníky vysokých a vyšších odborných škol, které se připravují na nelékařské zdravotnické povolání.

Noví vedoucí pracovníci

Prof. MUDr. Lenka Borská, Ph.D.
přednostka Ústavu preventivního lékařství LF HK

Profesorka Borská ukončila studium všeobecného lékařství na Lékařské fakultě v Hradci Králové v roce 1994. Od roku 1995 působila na Ústavu patologické fyziologie, nejdříve na pozici asistentky, později pak odborné asistentky (od 2002), docentky (od 2011) a profesorky (od 2020). Od roku 2013 zastávala též funkci zástupkyně přednosty ústavu. Od ledna 2021 je profesorka Borská první přednostkou nově vzniklého Ústavu preventivního lékařství.

Jak je zřejmé z obsahu disertační práce (Imunologické aspekty profesionální expozice vybraným škodlivinám v pracovním prostředí), habilitační práce (Přínosy a rizika Goeckermanovy léčby psoriázy) a profesorské přednášky (Koncepte patofyziologie jako integrujícího medicínského oboru), klíčovým prvkem vědeckých i pedagogických aktivit profesorky Borské je komplexní propojování patofyziologie s některými charakterově příbuznými obory, jako je imunologie, hygiena, toxikologie a epidemiologie.

Metodicky jsou výzkumné aktivity profesorky Borské zaměřeny na studium patofyziologických mechanismů působení faktorů životního a pracovního prostředí a patofyziologických mechanismů vybraných neinfekčních onemocnění hromadného výskytu. Základem těchto aktivit je biomonitoring biochemických, imunotoxických a genotoxických ukazatelů. Výzkum je realizován ve spolupráci s Ústavem hygieny a preventivního lékařství, Ústavem klinické imunologie a alergologie, Ústavem klinické biochemie a diagnostiky, Klinikou nemocí kožních a pohlavních, Klinikou onkologie a radioterapie a Transfúzním oddělením. Z významných externích kooperujících pracovišť je nutno uvést Fakultu chemicko-technologickou Univerzity Pardubice, Centrum materiálů a nanotechnologií (CEMNAT) Pardubice, MEDTEC-VOP, spol. s r.o. Hradec Králové, Státní zdravotní ústav v Praze a Zdravotní ústav v Hradci Králové. Ze zahraničních pak Department of Occupational and Environmental Health, University of Montreal, Department of Toxicology, National Institute of Occupational Health, Oslo a Institute of Molecular Medicine, Trinity College Dublin.

V minulosti řešila profesorka Borská deset výzkumných projektů, v současnosti řeší dva výzkumné projekty. K jejím nejvýznamnějším publikačním výsledkům patří čtyři vědecké monografie a 35 původních vědeckých prací v časopisech s impakt faktorem (h-index 11). Profesorka Borská zastupuje fakultu v Radě vysokých škol. Je členkou České lékařské komory, Společnosti pro patologickou a klinickou fyziologii ČLS JEP, České společnosti alergologie a klinické imunologie ČLS JEP a České imunologické společnosti (společnost je členem European Federation of Immunological Societies a International Union of Immunological Societies).

Profesorka Borská je členkou komise pro státní rigorózní zkoušku z Hygieny, preventivního a sociálního lékařství v magisterském studijním programu Všeobecné lékař-

ství a dále členkou komise pro státní doktorskou zkoušku a obhajobu disertačních prací z Hygieny a preventivního lékařství v doktorském studijním programu Hygiena, preventivní lékařství. V minulosti školila čtyři studenty doktorského studijního programu Hygiena, preventivní lékařství (v současné době školí tři studenty) a dva studenty doktorského studijního programu Klinická imunologie a alergologie (v současné době školí jednoho studenta).

Profesorka Borská významnou měrou přispěla k založení Ústavu preventivního lékařství, který vznikl na základech bývalého Ústavu hygieny a preventivního lékařství a Ústavu sociálního lékařství. Ústřední myšlenkou nově vzniklého ústavu je prodloužení doby života prožitého ve zdraví.

Koncepte ústavu odpovídá aktuálním požadavkům celosvětového trendu na profesionální edukaci a výzkum, zaměřené na předcházení onemocněním a významně rozšiřuje stávající aktivity výukové i výzkumné oblasti primární a časné sekundární prevence a primární péče. Koncepte je zaměřena na posilování a rozvoj samostatného logického myšlení studentů v oblasti primární prevence. Je nutné připravovat studenty na rychle se měnící dobu kvalitní pregraduální výuky, která nehledí jen na minulost a zažitě stereotypy, ale dokáže hledět do budoucna a přemýšlet nad trendy, které ovlivní medicínu v následujících letech.

Paralelně s výukou pregraduální musí jít výuka v doktorských studijních programech, Postgraduální výuka bude navazovat na dlouhodobě perspektivní výzkum a bude odrážet možnosti personální politiky nově vzniklého ústavu. Bude akcentována inkorporace poznatků z patofyziologie, biochemie, toxikologie a imunologie. Od ostatních medicínských oborů se výzkumná činnost bude odlišovat tím, že jednotkou výzkumného zájmu nebude pacient či skupina pacientů, ale populace jako celek.

Bc. Monika Menšíková
vrchní sestra I. interní kardiologické kliniky FN HK

Narodila se 25. 4. 1979 v Chrudimi. Je vdaná a žije s rodinou v Třeběhovicích pod Orebem. V roce 1994 začala studovat na Střední zdravotnické škole v Hradci Králové obor Všeobecná sestra, který ukončila maturitní zkouškou v roce 1998. Po složení přijímací zkoušky nastoupila na dvouleté pomaturitní denní studium na Střední zdravotnické a Vyšší zdravotnické škole v Hradci Králové obor Diplomovaná sestra pro intenzivní péči. Po ukončení studia absolutoriem v roce 2000 nastoupila do zaměstnání na tehdejší I. interní kliniku na jednotku intenzivní péče ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové, kde čtyři roky pracovala ve třísměnném provozu. Po vybudování dnešního Pavilonu interních oborů se celá I. interní klinika přestěhovala do nových prostor, kde Monika Menšíková pracovala jako úseková sestra na jednotce intenzivní péče, dnešním oddělení Akutní kardiologie. V roce 2009 se na Akutní kardiologii vrátila po mateřské dovolené a od listopadu téhož roku zde začala působit jako staniční sestra.

V roce 2013 po složení přijímacích zkoušek byla přijata na Lékařskou fakultu v Hradci Králové k bakalářskému studiu, obor Všeobecná sestra. Studium úspěšně ukončila státní zkouškou v roce 2016. V roce 2015 se spolupodílela na vzniku pracovní skupiny zabývající se péčí o pacienta se žilním vstupem. V této skupině působí již šestým rokem. Během tohoto období zde bylo proškoleny v problematice péče o žilní vstupy mnoho sester, studentů i jejich kantorů. Této problematice se Bc. Monika Menšíková plánuje nadále intenzivně věnovat.

V loňském roce zahájila návštěvu vzdělávacího Certifikovaného kurzu Zavádění Midline a PICC katetrů sestrou při FN v Motole. V roce 2019 absolvovala Základní kurz paliativní a hospicové péče ve FN HK. Paliativní péči považuje v péči o pacienty za nepostradatelnou.

V posledních letech se věnuje také praktické a teoretické výuce studentů nelékařských oborů. Předává jim své zkušenosti a dovednosti, což považuje za smysluplné. Dlouholetým působením na jednotce intenzivní péče získala zkušenosti s řešením náročných situací, s vedením kolektivu, s organizační práce své i svých spolupracovníků, získala dovednosti v komunikaci nejen se členy pracovního týmu, ale i s pacienty a jejich rodinnými příslušníky, kteří mnohdy prožívali těžkou životní situaci.

Její plánem je nadále motivovat spolupracovníky ke zkvalitňování ošetrovatelské péče a udržovat přátelské prostředí na vlastním pracovišti.

Mgr. Lenka Smolová
vrchní sestra Kliniky anestezie, resuscitace a intenzivní medicíny FN HK

Lenka Smolová se narodila v Praze 29. 2. 1972. Je vdaná, má jednu dceru. Bydlí v Hradci Králové. V roce 1990 maturovala na Gymnázium Boženy Němcové v Hradci Králové. Po nepřijetí na vysokou školu nastoupila do Fakultní nemocnice a při zaměstnání vystudovala Střední zdravotnickou školu, obor zdravotní sestra (maturita 6/1993). Pomaturitní specializační studium v oboru zdravotní sestra v úseku práce anesteziologie, resuscitace a intenzivní péče, absolvovala v r. 1997 specializační zkouškou. V roce 2002 úspěšně ukončila bakalářský studijní program Ošetrovatelství na Lékařské fakultě v Hradci Králové. V roce 2008 složila státní závěrečnou zkoušku na Masarykově univerzitě, Lékařské fakultě v Brně v magisterském studijním programu Ošetrovatelství, studijním oboru Ošetrovatelská péče v gerontologii.

Od roku 1993 pracuje ve Fakultní nemocnici Hradec Králové, na Klinice anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny. V letech 1993 až 2005 pracovala jako všeobecná sestra u lůžka, později i jako sestra školitelka, vedoucí směnná sestra. V roce 2006 byla jmenována staniční sestrou lůžkového oddělení KARIM, kde působila do prosince 2020. V lednu 2021 byla na základě výběrového řízení jmenována vrchní sestrou Kliniky anestezie, resuscitace a intenzivní medicíny.

Mgr. Lenka Smolová se podílí na výuce v rámci pomaturitního specializačního studia pro obor všeobecná sestra

intenzivní péče, je členkou atestační komise pro daný obor. V rámci celoživotního vzdělávání se podílí na přednáškových a auditivních činnostech. Spolupracuje s VOŠ a ZŠ Hradec Králové (přednášková aktivita, oponentské posudky absolventských prací). Je členkou České asociace sester, sekce ARIP.

Mgr. Eva Vachková, Ph.D.
přednostka Ústavu nelékařských studií LF HK

Narodila se 23. srpna 1961 v Hradci Králové. Po studiu na Gymnázium J. K. Tyla absolvovala pomaturitní nástavbové studium na Střední zdravotnické škole v Pardubicích obor ženská sestra. Po jeho ukončení pracovala jako porodní asistentka na porodním sále ve Fakultní nemocnici Praha-Motol. Tento začátek její profesní kariéry ovlivnil i budoucí volbu pracovat na porodním sále. Přestože jde o dvojí odpovědnost za život jak rodící ženy, tak jejího nenarozeného dítěte, je to podle jejího vlastního vyjádření jedno z nejkrásnějších a sebenaplňujících povolání. Po dvou letech této „zkušené“ se vrátila do svého rodného města a nastoupila do Fakultní nemocnice na Porodnickou a gynekologickou kliniku, v té době se vdala a před mateřskou dovolenou a po jejím ukončení pracovala jako porodní asistentka. Pracovala na porodním sále, kde zastupovala staniční sestru, a z tohoto důvodu absolvovala v roce 1992 pomaturitní specializační studium v IDVPZ Brno „Ošetrovatelská péče o ženu“. Záhy poté dostala nabídku pracovat jako odborná učitelka dvouletého pomaturitního studia obor Porodní asistentka na Střední zdravotnické škole v Pardubicích. V roce 1993 zahájila studium na Univerzitě Palackého v Olomouci na Pedagogické fakultě v magisterském studijním programu studijního oboru Učitelství odborných předmětů pro střední zdravotnické školy v šestileté kombinované formě, studium úspěšně dokončila v roce 1999.

Po transformaci vzdělávacího programu na vyšší odborné studium pro absolventy středních škol s maturitou od roku 1996 působila na Vyšší zdravotnické škole v Pardubicích ve tříletém studijním oboru Ošetrovatelství se zaměřením diplomovaná porodní asistentka. Podílela se na výuce odborných předmětů: Ošetrovatelství v primární péči, Speciální ošetrovatelství, Ošetrovatelství v klinických oborech, Prenatální a domácí péče, Management v ošetrovatelství a dále na předmětech společensko-vědních: Psychologie, Komunikace.

Po další transformaci tohoto vzdělávacího programu na bakalářský studijní program Ošetrovatelství oboru Porodní asistentka byla Mgr. Vachková zaměstnána od roku 2002 do roku 2004 jako asistentka na Ústavu zdravotnických studií Univerzity Pardubice. Vyučovala odborné předměty v prezenčním bakalářském studijním programu oboru Porodní asistentka a Všeobecná sestra. Vedla semináře a praktická cvičení v předmětech: Ošetrovatelství v primární a domácí péči, Ošetrovatelský proces o ženu s fyziologickým porodem, Ošetrovatelská péče v ambulanci gynekologii, Ošetrovatelské postupy, Zdravotní a sociální politika, Sociologie, Psychologie. Odbornou výuku ošetrovatelské/klinické praxe vyučovala na porodním sále a na oddělení

operační gynekologie na Porodnicko-gynekologickém oddělení Krajské nemocnice v Pardubicích.

Po dvanáctileté pedagogické praxi a dojíždění do Pardubic se rozhodla vrátit na svou mateřskou Porodnickou a gynekologickou kliniku ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové na porodní sál na pozici staniční sestry. Zároveň se externě podílela na bakalářském studijním programu Ošetrovatelství v oboru Porodní asistentka na Lékařské fakultě v Hradci Králové a vedla praxi těchto studentek i studujících z dalších fakult vzdělávajících se v oboru Porodní asistentka. To v ní opět probudilo touhu vrátit se zpět do pedagogické praxe.

Po výběrovém řízení v roce 2007 nastoupila na pozici vedoucí Oddělení ošetrovatelství na Ústavu sociálního lékařství Lékařské fakulty v Hradci Králové. V roce 2014 zde absolvovala doktorský studijní program Hygiena, preventivní lékařství.

Od 1. 1. 2021 je z Oddělení ošetrovatelství ustaveno samostatné pracoviště Ústav nelékařských studií, které, jak věří, se stane plnohodnotnou součástí Lékařské fakulty v Hradci Králové a rozšířením nabídky bakalářských oborů přiláká i více kvalitních uchazečů.

Mgr. Eva Vachková je vdaná a má dvě dospělé děti a tři vnoučky. Syn Mikuláš pracuje jako lékař na Neurochirurgické klinice ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové a dcera Tereza s aprobací český jazyk a dějepis pro SŠ učí na Gymnáziu J. K. Tyla.

Vyučuje nejen v bakalářském studijním programu, ale i v magisterském studijním programu Všeobecné lékařství. Jejím přáním je, aby naši absolventi obou těchto programů byli nejen výborně odborně připraveni, ale aby se vzájemně respektovali a vážili si jeden druhého a v budoucnu tvořili skvěle fungující profesionální týmy.

Centrum postcovidové péče ve FN HK

Fakultní nemocnice Hradec Králové spustila v lednu provoz Centra postcovidové péče, které bude zajišťovat komplexní péči o pacienty, kteří prodělali onemocnění COVID-19 a trpí obtížemi souvisejícími s tímto onemocněním. Na práci multioborového centra se kromě pneumologů budou podílet také další specialisté z FN HK.

Diagnostický algoritmus a nový klasifikační systém nutný pro dlouhodobé sledování nemocných, kteří trpí post-COVID syndromem, vznikl ve Fakultní nemocnici Hradec Králové a podle profesora Paličky, ředitele FN HK, se stal základem pro systém ambulantní péče o tyto nemocné v rámci celé ČR. Péče o všechny nemocné s těmito obtížemi by tak měla být dostupná pro každého a to v ordinacích plicních lékařů, kterých je v celé České republice více než 400.

„Centrum, které je umístěno v budově Plicní kliniky FN HK, bude otevřeno každý všední den. Zájemci s obtížemi po prodělaném onemocnění COVID-19 mohou svůj stav konzultovat telefonicky na lince 495 836 020 a dle domluvy bude pacient objednan do našeho centra nebo mu bude navrhnout jiný postup. Před vyšetřením v centru je nutné podstoupit základní vyšetření cestou praktického lékaře nebo specialisty, který posoudí možnou souvislost s onemocněním COVID-19,“ uvedl vedoucí Centra postcovidové péče MUDr. Michal Kopecký.

„Naším cílem je péče o pacienty, u nichž přetrvávají symptomy po onemocnění COVID-19 déle než 3 měsíce a jsou v přičinné souvislosti s tímto onemocněním,“ doplnil MUDr. Kopecký.

Jakub Sochor

Očkování klientů v Domově U Biřičky

Mobilní očkovací tým Fakultní nemocnice Hradec Králové a Fakulty vojenského zdravotnictví Univerzity obrany v Hradci Králové zahájil 12. ledna 2021 vakcinaci klientů a zaměstnanců v Domově důchodů U Biřičky v Hradci Králové.

Fakulta vojenského zdravotnictví vyslala do domova tři týmy ve složení sestra, lékař a administrativní pracovník. „Klienti, kteří mají o očkování zájem, vnímají to pozitivně, je to pro ně cesta k normálnímu životu, například k návštěvám příbuzných,“ dodal profesor Chlíbek.

Ředitelka domova Ing. Daniela Lusková, MPA uvedla, že v domově je přibližně 340 klientů a stará se o ně 240 zaměstnanců. „Jsem zastávce očkování, pomůže nám to se vrátit k běžnému fungování domova. Klienti mají o očkování zájem, odhaduji to na 90 procent, mezi zaměstnanci je trochu nižší, ale do konce března bychom chtěli mít naočkováno 95 procent klientů a 70 procent zaměstnanců,“ uvedla ředitelka.

Očkovací centrum Fakultní nemocnice Hradec Králové funguje od 2. ledna 2021, mezi první očkované patřilo 1 500 zdravotníků z nemocnice a také někteří vysoce rizikové pacienti. „K našim čtyřem očkovacím týmům se připojili kolegové z Fakulty vojenského zdravotnictví, kteří tvoří výjezdový tým, který pomáhá podávat vakcínu v sociálních zařízeních,“ uvedl ředitel Fakultní nemocnice Hradec Králové prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc., dr. h. c.

-js-

XXIV. Szamův den online

Prof. MUDr. Leon Szama, DrSc. (1911–2002) vystudoval obor všeobecná medicína na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy, promoval v r. 1936. V roce 1941 nastoupil do zaměstnání na 1. stomatologické klinice LF UK v Praze. Do Hradce Králové přišel po 2. světové válce a stál u zrodu zdejší lékařské fakulty a stomatologické kliniky. Pod jeho vedením se stomatologická klinika stala respektovaným pracovištěm zejména v oblasti maxilofaciální chirurgie, se zaměřením na nemoci slinných žláz, traumatologii a onkologii orofaciální oblasti. Na jeho počest je každoročně již 25 let pořádána odborná konference s názvem Szamův den. Pojmenována je po něm též moderní velká posluchárna Stomatologické kliniky LF a FN HK.

Dne 4. listopadu 2020 se uskutečnil 24. ročník konference Szamův den, pořádané Stomatologickou klinikou LF UK a FN v Hradci Králové ve spolupráci s Českou stomatologickou komorou. Místem konání tentokrát nebylo Výukové centrum, ale online prostředí, do něhož nás vyhnala probíhající pandemie COVID-19 a s ní související protiepidemická opatření. Přednášející se střídali u mikrofonu v knihovně kliniky, odkud byly přednášky vysílány do výukových prostorů a připojeným posluchačům, kterých bylo celkem 149.

Program byl průřezem vědecké činnosti lékařů stomatologické kliniky v posledních letech. Témata pokrývala široké spektrum oblastí od základního výzkumu až po klinické aplikace. Pro posluchače bylo jistě zajímavé sledovat, čím vším se lékaři stíhají zabývat, přestože jejich pracovní kalendáře jsou více než bohaté zaplněné výukou a péčí o pacienty. Obsah všech přednášek byl podložen výzkumnými aktivitami jednotlivých přednášejících.

V první přednášce představila **dr. Radochová** výsledky studie zjišťující vliv zánětlivého poškození parodontu na těhotenství, zejména na riziko předčasného porodu. Výskyt předčasného porodu byl častější u žen se zjištěnou parodontitidou či gingivitidou a u kuřáček. **Doc. Koberová Ivančáková** demonstrovala zvýšený výskyt zubního kazu u předčasně narozených dětí s nízkou porodní hmotností, zjištěný v multicentrické studii. Následovaly dvě přednášky o kmenových buňkách zubní dřevě. **Dr. Schmidt** ukázal výsledky studia vlivu kyseliny hyaluronové na jejich kultivaci a závislost jejich chování na různých koncentracích a molekulových hmotnostech této látky. **Dr. Pilbauerová** hovořila o dlouhodobém uchovávání kmenových buněk ve zmraženém stavu. Vysvětlila rozdíly mezi způsoby jejich mražení a ukázala výsledky pokusů in vitro, jimiž prokázala jejich životaschopnost a diferenciací potenciál i po roce od zmražení. První blok konference uzavřel **dr. Kapitán**, který prezentoval výsledky hodnocení výuky endodoncie studenty naší lékařské fakulty. Většina studentů považovala výuku za dostatečnou, poukazovali však na nedostatek praktického nácviku ošetřování kořenových kanálků v reálné situaci v ústech pacientů. Zde je nutné si uvědomit, že praktická výuka endodoncie, tedy ošetřování kořenových kanálků, patří mezi nejobtížnější prakticky vyučované úkony.

Po přestávce otevřel **doc. Suchánek** druhý blok konference přednáškou o vývoji zcela nového typu nástroje k odstraňování oddělených fragmentů kořenových nástrojů z kořenových kanálků. Tento nástroj je již patentován, jednání o komerční výrobě probíhají. Dále zazněly dvě přednášky s implantologickou problematikou. **Dr. Kopecská** představila výsledky svého dlouhodobého zkoumání anatomických aspektů v dentální implantologii. Ve svém sdělení se zaměřila zejména na vývoj v přístupu k implantacím v laterálních úsecích maxily, v nichž je implantace limitována přítomností čelistní dutiny. **Prof. Šimůnek** pak rozebral výzkum stability zavedených implantátů, která se mění v období po implantaci a je ovlivněna řadou faktorů, včetně tvaru a způsobu zavedení implantátu. Na základě tohoto výzkumu byly upraveny doporučené klinické protokoly. Poté zazněla přednáška **dr. Mottla**, který se významnou měrou podílel na vývoji nového léčivého přípravku

Přednášející MUDr. Radochová a MUDr. Kapitán jako moderátor konference

ku na bázi kyseliny hyaluronové a oktenidinu pro prevenci a léčbu suchého lůžka. Tento preparát, který může být zaveden do extrakční rány i preventivně, zkracuje dobu hojení a zbavuje pacienta bolesti rychleji než konvenční léčba. Vyvinut byl ve spolupráci s firmou Contipro a.s., Dolní Dobrouč. Program konference zakončil **doc. Slezák** přednáškou o subjektivním pohledu pacientů na kvalitu života sdruženou s orálním zdravím. Z názorů reprezentativního vzorku současné dospělé populace vyplynulo, že zásadním požadavkem obyvatel této země je nemít bolesti zubů a mít dostatečně funkční chrup, který umožní bezproblémové ukusování a žvýkání potravy. Nelze říci, že jsou to výsledky překvapující vzhledem k ne zcela dobrému stavu orálního zdraví naší populace jako celku.

I v tomto novém formátu proběhl XXIV. Szamuv den úspěšně a bez technických či jiných problémů, o což se stejnou měrou zasloužili přednášející i pořadatelé. Nevýhodou byla jen ztížená možnost pokládání dotazů přednášejícím, která vedla k chudší diskusi, než je obvyklé. Řada účastníků naopak kvitovala možnost přihlásit se z domu a vyhnout se zbytečnému cestování. Některým z nich dokonce tato forma účast umožnila, zatímco na prezenční konferenci by se z různých důvodů dostavit nemohli.

Těšíme se na příští jubilejní ročník, jímž oslavíme čtvrt století konání Szamových dnů.

MUDr. Martin Kapitán, Ph.D.
Stomatologická klinika LF HK a FN HK

Rokitanského den 2021 tentokrát online

Dne 3. února 2021 se konal další ročník Rokitanského dne, který z důvodu epidemické situace proběhl v online formě s využitím software Microsoft Teams. Pořadatelé akce byly Univerzita Karlova, Lékařská fakulta v Hradci Králové, Fakultní nemocnice Hradec Králové a I. interní kardiologická klinika FN Hradec Králové, akce proběhla pod záštitou České kardiologické společnosti a České asociace srdečního selhání.

Program byl rozdělen do dvou přednáškových bloků. První blok zahrnoval problematiku srdečního selhání, kterému se věnovali ve svých sděleních předseda České kardiologické společnosti, prof. MUDr. Aleš Linhart, DrSc., sdělení *Mýty a omyly v diagnostice HFpEF* a prof. MUDr. Radek Pudil, Ph.D. v příspěvku *Up-date terapie srdečního selhání*. Problematice miniinvasivních a robotických výkonů na mitrální chlopi se věnoval prof. MUDr. Jan Vojáček, Ph.D., přednosta Kardiologické klinika LF HK a FN Hradec Králové.

Druhý blok zahrnoval sdělení MUDr. Kamila Sedláčka *Fyziologická kardiostimulace – milník v léčbě bradykardie a převodních poruch* a aktuální sdělení doc. MUDr. Petra Pařízka, Ph.D. *Co může kardiolog očekávat u nemocných po prodělané infekci COVID-19?* Poté prim. MUDr. Jan Matějka, Ph.D. z Nemocnice Pardubického kraje, a.s. zodpověděl otázku: *Změní nové doporučené postupy diagnostiku*

Profesor Karel Rokitanský (1804–1878) významný rakouský lékař, patolog, rektor Vídeňské univerzity, rodák z Hradce Králové

chronických koronárních syndromů? Konferenci uzavřelo sdělení MUDr. Jaroslava Duška, Ph.D. na téma *Update v intervenční kardiologii*.

Konferenci sledovalo 138 účastníků. Organizátory potěšila řada příznivých ohlasů. Z těchto důvodů jsme se rozhodli záznamy přednášek zveřejnit na webových stránkách Lékařské fakulty v Hradci Králové a České kardiologické společnosti.

prof. MUDr. Radek Pudil, Ph.D.

Knižní novinka v Lékařské knihovně

PROCHÁZKA, Martin. Porodní asistence. Praha: Maxdorf, [2020], 788 s. Jessenius. ISBN 978-80-7345-618-4

První komplexní učebnice oboru koncipovaná jako praktická příručka pro vzdělávání porodních asistentek a rádců pro jejich každodenní práci. Autor přizval ke spolupráci, kromě dalších lékařů, také své kolegyně z řad porodních asistentek, které obor Porodní asistence vyučují na Fakultě zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci a dalších školách v ČR.

17. Mezinárodní lékařská postgraduální konference v Hradci Králové – tentokrát v covidovém rytmu

Tradiční mezinárodní konference studentů doktorských studijních programů se v roce 2020 konala v covidovém rytmu. Probíhala totiž v období pandemie Covid-19, kdy celou Evropu ovládají přísná epidemická omezení. Také my jsme tuto situaci museli respektovat. Proto jsme se v září 2020 sešli s děkanem prof. J. Mandákem a diskutovali jsme o možnostech, jak budeme reagovat. Velmi rychle jsme se shodli

Ukázalo se, že aktivita studentů v novém virtuálním prostředí je poměrně velká.

na tom, že chceme v úspěšné tradici pokračovat. Přechozí nepřerušovaná série šestnácti ročníků se stala závazkem i výzvou.

Otázkou bylo, jak technicky tuto záležitost vyřešit, jakou alternativu zvolit. Nakonec jsme se rozhodli, že konference bude organizována distanční formou off line. Připravili jsme tedy nové pokyny pro konání konference a kontaktovali jsme všechny spolupracující fakulty. Vyžádali jsme si jejich názor, zda chtějí i za těchto okolností na konferenci participovat. Vzápětí odpovědělo 10 lékařských fakult z 5 ze-

mí, že i za těchto podmínek se chtějí konference zúčastnit. To nás potěšilo i zavázalo.

Začali jsme tedy připravovat pravidla a technické prostředí, aby se konference mohla realizovat. Ve spolupráci s výpočetním střediskem (Ing. Špulák, Ing. Mazánek) se podařilo vytvořit novou webovou stránku, která umožňuje prezentovat výsledky studentů a současně umožňuje k příspěvkům diskutovat formou chatu. Osobně jsem kontaktoval členy hodnotící komise, požádal je o spolupráci a podařilo se nám ustanovit šestičlennou mezinárodní hodnotící komisi. V termínu jsme dostali také příspěvky studentů, takže následovala tradiční editorská fáze. Paní Malá konvertovala příspěvky studentů do prostředí nové webové stránky, vyzkoušeli jsme funkčnost aplikace při zaznamenávání komentářů, dotazů a reakcí na ně. Ukázalo se, že internetové prostředí, které vytvořili pracovníci výpočetního střediska, je funkční. Konference tedy mohla 17. listopadu 2020 začít.

Konference se zúčastnilo 22 studentů z 11 fakult (z 5 zemí). Ukázalo se, že aktivita studentů v novém virtuálním prostředí je poměrně velká. Průměrně jsme zaznamenali u každého příspěvku zhruba 90 shlédnutí. Na webu je zaznamenáno asi 300 dotazů, komentářů a odpovědí na dotazy. Ke každému příspěvku tak bylo 5 až 15 diskusních reakcí. Diskuse se zúčastnili nejenom členové hodnotící komise a prezentující studenti. Řada komentářů přišla i od našich studentů 1. a 2.

ročníku DSP, kteří měli ke konferenci také přístup. Po skončení konference (20. listopadu) hodnotící komise porovnála vědeckou úroveň jednotlivých příspěvků, kvalitu prezentace a úroveň diskuse. Na základě tohoto hodnocení bylo určeno pořadí příspěvků:

- Na prvním místě se umístila Sabrina Samuel z University of Hull ve Velké Británii s příspěvkem na téma „The Role of Arginine Methylation in Glioblastoma“.
 - Na druhém místě se umístila Tímea Csabai z Lékařské fakulty v Pécs v Maďarsku s příspěvkem „Altered Immune Response and Implantation Failure in Progesterone-Induced Blocking Factor-Deficient Mice“.
 - Na třetím místě se umístil Petr Daniel z 3. LF Univerzity Karlovy v Praze s příspěvkem „Differentially Expressed Mitochondrial Proteins in Multi-Step Selected Taxane-Resistant MCF-7 Breast Cancer Cells“.
- Vítězům k úspěchu gratuluji!

Z naší fakulty se konference zúčastnili vítězové fakultní konference DSP – D. Koutová a J. Schmidt. Umístili se uprostřed pelotonu, děkuji jim za účast a za dobrou reprezentaci naší fakulty.

Celkově je možno konstatovat, že konference splnila svůj účel. I za mimořádných podmínek proběhla dobře, a co je hlavní, úspěšná tradice nebyla přerušena. Naše fakulta ukázala, že je schopna reagovat i na velké komplikace, které život přináší. Osobně jsem s průběhem konference spokojen. Ale přesto si myslím, že je třeba udělat všechno pro to, aby se konference v příštím roce konala tradičním způsobem. Jenom tak totiž budou splněny základní cíle, které si vedení fakulty stanovilo, když před 17 lety tuto aktivitu zahájilo: umožnit našim studentům osobní komunikaci s výbornými studenty z jiných fakult, umožnit jim diskutovat s předními odborníky a navázat mnohá osobní přátelství. Tedy všechno to, co se dneska skrývá pod pojmem internacionalizace vysokoškolského studia.

Na závěr chci poděkovat všem, kteří se na organizaci konference podíleli, jmenovitě paní P. Malé, Ing. J. Špulákoví a Ing. P. Mazánkoví. Všichni prokázali schopnost aktivně reagovat na novou situaci. Velmi si toho vážím. A zcela na závěr si dovoluji vyjádřit přání, aby nám situace v roce 2021 umožnila konferenci organizovat osvědčeným tradičním způsobem.

M. Červinka – garant konference

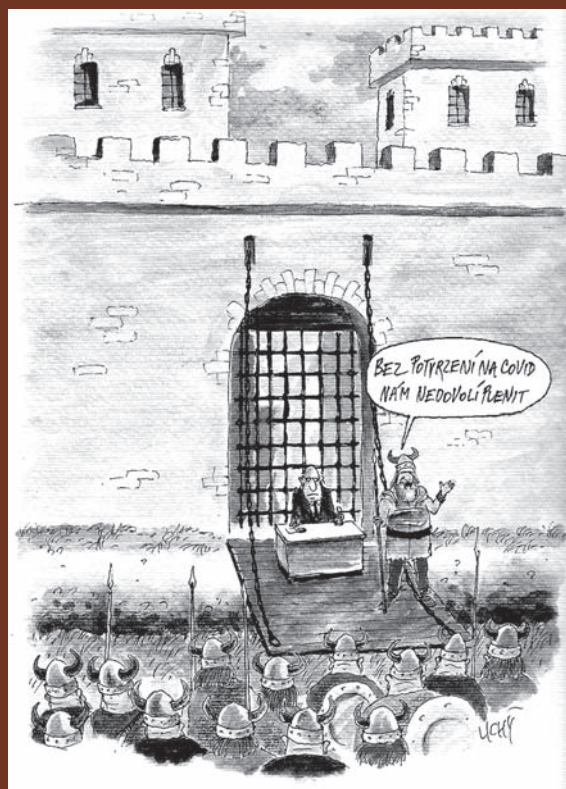
Spolupráce s Muzeem východních Čech

Ústav anatomic Lékařské fakulty v Hradci Králové navazuje spolupráci s Muzeem východních Čech v Hradci Králové, týká se výukových obrazů. Ústav anatomic vlastní více než 400 originálních obrazů, které vznikaly od počátku fungování LF HK, tj. od roku 1945, a na jejich vytvoření se podílelo asi 18 různých autorů, počínaje studenty medicíny až

po renomované anatomické malbě. Muzeum východních Čech velmi uvítalo nabídku MUDr. Hájků nahlédnout do této sbírky s možností spolupráce a zápujčky pro výstavní účely. Jedná se o unikátní kolekci obrazů vytvořenou pro výukové účely LFHK a Ústavu anatomic, která je navíc kompletně digitalizovaná a archivně zpracovaná.

HUMOR LĚČÍ...

autor Lubomír Lichý
www.lichy-kresby.cz

Péče o zaměstnance FN HK

Up Gallery Beta FKSP

Osobní zaměstnanecká online konta FKSP v roce 2021

Máme pro vás příjemné zprávy. Vzhledem k plánovanému růstu platů zaměstnanců Fakultní nemocnice Hradec Králové byl vedením nemocnice znovu po roce zvýšen příděl do osobních zaměstnaneckých kont FKSP, a to na částku **11 040 bodů /Kč. Jeden bod má hodnotu 1 koruny české.**

Pro rok 2020 obdrželi zaměstnanci FN HK do osobních kont FKSP v cafeterii Gallery Beta za každý odpracovaný měsíc 850 bodů. Na celý kalendářní rok to tedy bylo 10 200 bodů. Příspěvek je poskytován každému zaměstnanci v pracovním poměru u FN HK s celkovým úvazkem 0,2 a vyšším. Netýká se zaměstnanců pracujících na základě dohod (dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce). Individuální příděl na osobní konto se krátí úměrně době trvání pracovního poměru v případech zahájení nebo ukončení pracovního poměru v průběhu kalendářního roku, a dále v době, kdy zaměstnanec není v evidenčním stavu (rodičovská dovolená nebo neplacené volno).

Pokud zaměstnanec svůj příděl z osobního konta neutratil v průběhu loňského roku, byl mu zůstatek automaticky převeden do roku letošního. Případné nevyčerpané body

z roku 2019, tj. body po expiraci, propadly zpět do společného rozpočtu FKSP.

V letošním roce byl příděl do osobních kont opět navýšen, a to na částku 11 040 bodů na kalendářní rok. Měsíční dotace tedy činí již 920 bodů. Tyto body mají platnost do 31. 12. 2022. Aktuální stav konta a termín expirace všech bodů zjistí zaměstnanci po přihlášení do svých osobních kont v cafeterii na adrese www.gallerybeta.cz rozkliknutím záložky **Počet bodů**.

Ke každému osobnímu kontu obdržel zaměstnanec přístupové údaje a benefitní kartu Gallery Beta. V případě ztráty údajů či karty mohou zaměstnanci kontaktovat přímo cafeterii nebo pracovníky oddělení péče o zaměstnance FN HK.

Kontakty na Gallery Beta

Webová adresa: <https://www.gallerybeta.cz/>

Telefon: 241 043 111

E-mail: gb@upcz.cz

Ing. Vladimíra Svobodová,

vedoucí oddělení péče o zaměstnance FN HK

Pečujeme o děti zaměstnanců FN HK

Oddělení péče o zaměstnance FN HK rozšířilo od roku 2020 agendu služeb. Nově se zaměřuje také na nabídky a služby, které pomohou zaměstnancům s péčí o jejich děti, a to celoročně.

Oddělení vyhledává a zprostředkovává průběžnou celoroční, nejen prázdninovou, nabídku příměstských a pobytových táborů pro děti a zaměřuje se především na ty, jejichž provozovatelé jsou ochotni dát zaměstnancům nemocnice výhodnější ceny oproti běžným cenám pro veřejnost. Navíc mohou zaměstnanci uhradit celou cenu, případně její část, z prostředků osobních kont FKSP u smluvních i nesmluvních partnerů cafeterie Gallery Beta. Příspěvek z FKSP na úhradu dětské rekreace (příměstského i pobytového tábora) může zaměstnanec využít pro dítě ve věku 5–16 let. Průběžně aktualizované nabídky najdou zaměstnanci na Intranetu v sekci **Služby – Dětské tábory**.

Fakultní nemocnice Hradec Králové dále provozuje dětskou skupinu Fanyňka, vlastní předškolní zařízení určené k péči o děti zaměstnanců ve věku od 1 do 4 let. Dětská skupina funguje přímo v areálu nemocnice, v budově číslo 29 (Pentagon). Bližší informace najdou zaměstnanci na Intranetu v sekci **Služby – Dětská skupina Fanyňka**, nebo přímo na adrese <https://www.fnhk.cz/detskaskupina>.

Kromě vlastní dětské skupiny zprostředkovává oddělení péče o zaměstnance nabídky dětských skupin a mateřských

škol na území města Hradce Králové s výhodnějšími cenami pro zaměstnance FN HK oproti standardním cenám pro veřejnost. Informace jsou průběžně aktualizovány na Intranetu v sekci **Služby – Mateřské školy**.

V době covidové pandemie zajišťuje oddělení péče o zaměstnance také pomoc se školní docházkou pro děti do deseti let v tzv. pověřených základních a mateřských školách, které stát vyčlenil po dobu nouzového stavu dětem zaměstnanců složek Integrovaného záchranného systému.

Kromě toho spravuje oddělení databázi dobrovolníků především z řad vysokoškolských studentů, kteří jsou ochotni zdarma vypomoci s péčí o děti přímo doma v rodinách zaměstnanců. Dobrovolníci pomáhají s hlídáním dětí, s úkoly a doučováním. Pracovníci oddělení péče o zaměstnance zprostředkují vždy několik kontaktů a pracovníci FN HK si s nimi již sami domlouvají podrobnosti, případně vyberou vhodného kandidáta na pomoc podle svých požadavků. Informace o pověřených školách i pomoci dobrovolníků naleznou zájemci na Intranetu v sekci **Služby – Hlídání dětí v době COVID-19**.

Ing. Vladimíra Svobodová,

vedoucí oddělení péče o zaměstnance FN HK

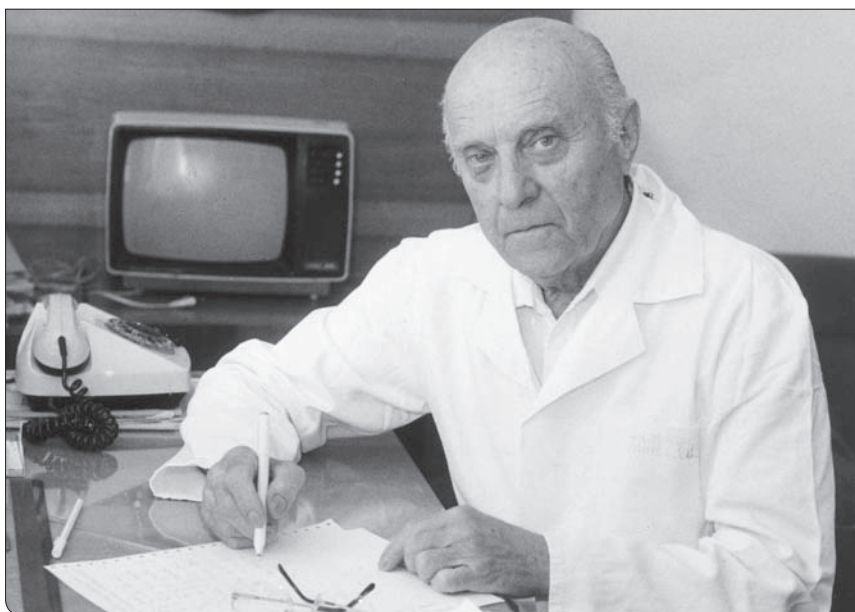
100 let od narození prof. MUDr. Vladimíra Brzka, CSc.

Profesor Brzek se narodil 13. února 1921 v Hradci Králové. Od tohoto data tedy uplynulo 100 let a zároveň je tomu jen 14 měsíců, kdy prof. Brzek ve věku 99 let zemřel. Byl mu tedy dopřán dlouhý život, život mimořádného chirurga, který měl významný podíl na vytváření dobrého jména hradecké chirurgie a zaslouží si, abychom si ho při takto významné příležitosti připomenuli.

Po absolvování základní školy a maturitě na reálném gymnáziu v Hradci Králové v roce 1939 postihlo mladého studenta Vladimíra Brzka uzavření vysokých škol. V tomto období využil možnosti práce na prosektuře královéhradecké nemocnice u primáře Fingerlanda. Tato cenná zkušenost měla pro jeho další profesní život jistě velký význam.

Jakmile to bylo po válce možné, zahájil v r. 1945 studium medicíny na Lékařské fakultě v Praze a v Hradci Králové a promoval na Univerzitě Karlově v roce 1950.

Po ukončení studií splnil půlletou povinnost pracovat jako lékař v pohraničí (Vrchlabí). Poté byl tehdejší přednostou prof. Janem Bedrnou přijat na Chirurgickou kliniku Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Jako mladý a pracovitý asis-

rikulárního tunelu (1981). Též významně přispěl k zahájení programu transplantace ledvin. Jeho vědecká publikační činnost je pozoruhodná. Přednesl na 70 odborných přednášek a publikoval 120 originálních prací. Byl též spoluautorem několika vědeckých monografií a učebních textů.

Hradecká chirurgie měla štěstí na mimořádné chirurgické osobnosti. Po prof. Bedrnovi a prof. Procházkovi to byl právě prof. Brzek, kdo se ujal jejího vedení. Přednostou Chirurgické kliniky FN HK se stal v r. 1979 a po založení Kardiochirurgické kliniky v roce 1985 byl v Hradci Králové prvním přednostou samostatné Kardiochirurgické kliniky. Tuto funkci vykonával až do roku 1987. Dlouhou dobu též zastával funkci vedoucího Katedry chirurgie Lékařské fakulty UK v Hradci Králové.

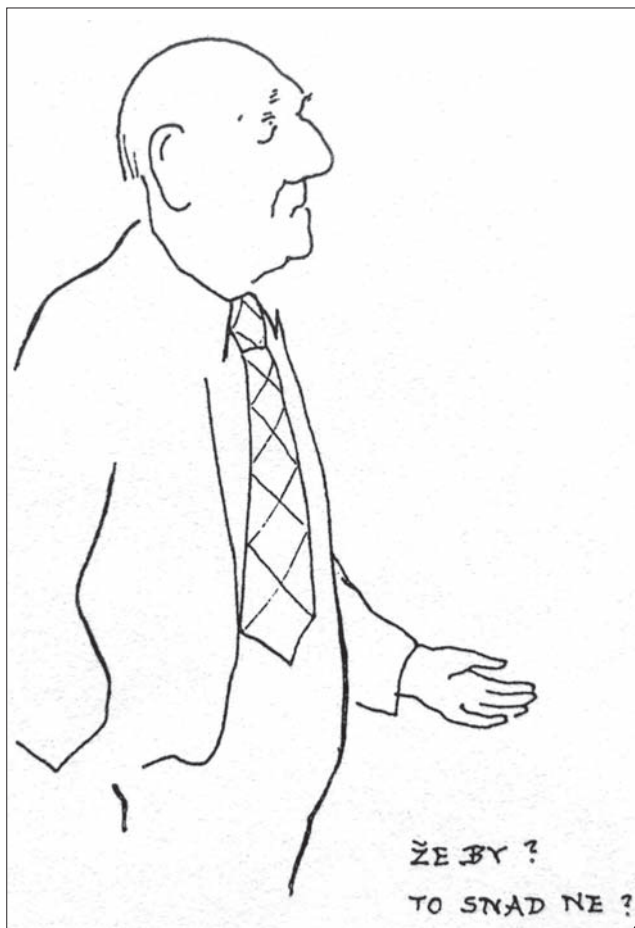
Jeho profesorské jmenovací řízení proběhlo již v roce 1969. Tehdejšími nomenklaturními orgány však nebylo schváleno a prof. Brzek byl prohlášen univerzitním profesorem až v roce 1990. Bylo to tedy po sametové revoluci se zpožděním 21 let.

Už jako mladý chirurg jsem měl možnost vedle pana profesora Brzka na operačním sále stát a obdivovat jeho chirurgickou zručnost, jeho strategické chirurgické uvažování, jeho odvahu podpořenou umem a bohatou zkušeností. Jeho operační technika pro mne z mého tehdejšího pohledu mladého chirurga představovala vrchol chirurgického umění. Ale i dnes, kdy již mohu srovnávat s mimořádnými chirurgy, si dovoluji konstatovat, že prof. Brzek patřil z hlediska operační techniky, mezi ty nejlepší, které jsem v životě měl možnost poznat. Krom mimořádného vrozeného talentu, cílevědomosti a pracovitosti k tomu jistě přispěla jeho neocenitelná zkušenost z práce na patologii. Byl vzácným chirurmem, který si v případech mezioborového přesahu problematiky dokázal poradit. Nezapomenu, jak se sobě vlastním chirurgickým nadhledem dokázal úspěšně zvládnout.

Republikovou prioritou prof. Brzka byla operace aortoventrikulárního tunelu.

tent se chirurgii plně věnoval a navždy oddal. Trávil množství hodin na operačním sále, neúnavně studoval, prováděl výzkum i publikoval. V r. 1964 byl jmenován kandidátem lékařských věd a v r. 1965 docentem chirurgie. V té době byly jeho vědecké aktivity zaměřeny na problematiku lymfologie (chirurgická kanylace hrudního mízovodu, odběr a zkoumání lymfy ve spolupráci s doc. Bartošem) a na chirurgii pankreatu.

Ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové prof. Brzek pracoval více než 40 let (1950–1992), věnoval se břišní chirurgii, hrudní chirurgii a kardiochirurgii. Spektrum jeho chirurgického umu bylo tedy široké. Z údajů v operačních knihách bylo možné vyčíst, že například z kardiochirurgických výkonů prof. Brzek v letech 1955–1979 provedl 73 operací koarktace aorty, delikátní výkon na bijícím srdci pro mitrální stenózu (porevmatické zúžení mitrální chlopně) provedl 462x, z čehož v 67 případech se jednalo o reoperaci pro restenózu. Republikovou prioritou prof. Brzka byla operace aortovent-

Kresba prof. R. Malec

nout retroperitoneální tumor prorůstající do ledviny či do pánevních orgánů, aniž by na sále potřeboval spoluúčast urologa či gynekologa.

Taktéž jeho rozvaha o postupu nad hraničními indikacemi s velkým důrazem na „lidskou stránku“ rozhodování byla pro nás příkladná. Nebyla to ale jen brilantní operační tech-

nika, co jsme na prof. Brzkovi obdivovali. Profesor Brzek nám byl vzorem i svou osobností lékaře.

Pacienta dokázal nejen brilantně odoperovat, ale byl mu připraven pomoci při problémech i v dalším pooperačním průběhu.

Prof. Brzek měl dlouhý profesionální život a byl ve vedoucích funkcích chirurgických pracovišť i za minulého režimu. Nikdy nezapomenu, jak nás (tehdy mladé lékaře) dokázal při tzv. komplexních hodnoceních (kádrových pohovorech) ochránit. Ještě dnes mi znějí slova pana prof. Brzka, při takové příležitosti vyřčená: „ale já na klinice potřebuji také lidi, kteří pomohou držet odbornou úroveň pracoviště“. Prof. Brzek byl již tehdy jako mimořádný a zkušený chirurg pro tehdejší politické představitele uznávanou autoritou i jako bezpartijní. Měl gloriolu mimořádného chirurga, kterého by mohli potřebovat.

Prof. Brzek v těch, kteří měli to štěstí po jeho boku pracovat, zůstává v paměti jako lékař, který se zasloužil o rozvoj hradecké chirurgické školy. Celý jeho život byl spjat s Hradcem Králové a jeho občany, pro které jako lékař-chirurg s plnou oddaností oboru pracoval. Prof. Brzek nikdy nepodléhal poplatným dobovým vlivům a byl věrný své práci.

Z ocenění, které se mu za celoživotní oddanost chirurgii dostalo, je třeba zmínit zlatou medaili Lékařské fakulty v Hradci Králové, zlatou medaili Univerzity Karlovy, Maydlovu medaili, čestné členství České chirurgické společnosti. V r. 2004 se stal prof. Brzek laureátem výroční ceny města Hradce Králové „Primus inter pares“ (první mezi rovnými).

My, kteří jsme prof. Brzka poznali, na něj nikdy nezapomeneme. Bylo velkou poctou a pomocí učit se chirurgii od mimořádného člověka, který byl „pan chirurg“. Považuji za dobré, aby si i čtenář, který pana profesora přímo nezažil, měl možnost uvědomit, kdo byl ten mimořádně zručný a všestranný chirurg, který spoluvytvářel věhlas hradecké medicíny.

Za to vše Vám díky, pane profesore

Jan Harrer a spolupracovníci

Vzpomínka na prof. Boučka

Jako současného nestora tuzemské farmakologie mě v posledním čísle SCANu zaujala zmínka o profesoru Boučkovi, který děkanoval hradecké Lékařské fakultě v období jejího zrodu. Prof. MUDr. Bohuslav Bouček (nar. 1886) byl od začátku své vysokoškolské a vědecké kariéry erudovaným a uznávaným farmakologem. Byl jedním ze tří žáků přednosti pražské farmakologické „stolice“ v období 1914–1926 prof. MUDr. Kamila Lhotáka (až do zrušení aristokratických titulů byl uváděn jako „rytíř ze Lhoty a na Vysoké Lhotě“). Intelektuální atmosféru někdejšího univerzitního prostředí charakterizuje, že po Lhotákově úmrtí se jeho asistenti (pozdější farmakologičtí profesori) Bohuslav Polák, Otakar Rybák a Bohuslav Bouček dohodli, že ani jeden z nich se nebude ucházet o uvolněný přednostenský post a že počkají, koho z nich fakulta povolá. Suplováním na farmakologickém ústavu byl však pověřen tehdejší fakultní děkan chemik prof. MUDr. Eduard Formánek. Tím byla přerušena kontinuita pražské farmakologické vysokoškolské koncepce nastíněné profesorem Purkyněm a realizované prof. MUDr. Karlem

Chodounským a jeho pokračovatelem Lhotákem. Bohuslav Bouček tak skončil jako jeden z tvůrců a dlouhodobý přednosta farmakologického ústavu na brněnské Lékařské fakultě (kde v roce 1933 zastával i děkanskou funkci). Z farmakologie se habilitoval v Praze v roce 1922, profesuru získal v roce 1928. Po uzavření českých vysokých škol německými okupanty byl zatčen a vězněn. Po válce se k farmakologii nevrátil, v Hradci Králové přednášel deontologii. Zemřel v roce 1953. Osobně jsem měl příležitost setkat se s profesorem Boučkem jako se šarmantní profesorskou osobností na začátku padesátých let, kdy jsem začínal s experimentální farmakologií na pražské farmakologické katedře, které v té době šéfoval zmíněný bývalý Boučkův kolega prof. MUDr. Bohuslav Polák (meziválečný zakladatel farmakologie na bratislavské univerzitě).

Prof. RNDr. Jaroslav Květina, Dr.Sc., dr.h.c.

Vzpomínková kniha prof. Boučka: Bouček, Bohuslav. *Prostím, aby zápisník byl odevzdán mě ženě jako pozůstalost.* Praha: Medard, 1998.

První reprezentační ples LF HK

Tradiční Reprezentační ples Lékařské fakulty v Hradci Králové organizuje Asociace studentů medicíny a v posledních letech se pravidelně konal v závěru měsíce února. Stejně tak v loňském roce to byla příjemná společenská zábava v prostorách Aldisu za účasti studentů, pedagogů, absolventů i zaměstnanců LF HK a byl to také jeden z posledních plesů sezóny. Během dalších 14 dnů se společenský život u nás i ve světě zastavil. V letošním roce zatím o konání plesu nelze uvažovat, ale můžeme si připomenout 75. výročí prvního reprezentačního plesu fakulty.

Je důležité na tomto místě zmínit, že LF HK zahájila svoji činnost a provoz 25. listopadu 1945, v poválečné době, kdy

se běžný život vzpamatovával z konce světové války a chybělo prakticky všechno – vybavení, učebnice, pedagogové, nicméně zájem ze strany studentů byl veliký. Jak by také ne, české vysoké školy byly několik let uzavřeny a zájemci o vysokoškolské studium netrpělivě čekali na to, až opět zasednou do přednáškových lavic. Na tehdejší situaci vzpomínal i jeden z prvních studentů naší fakulty a pozdější profesor a přednosta Neurochirurgické kliniky FN HK, Rudolf Malce:

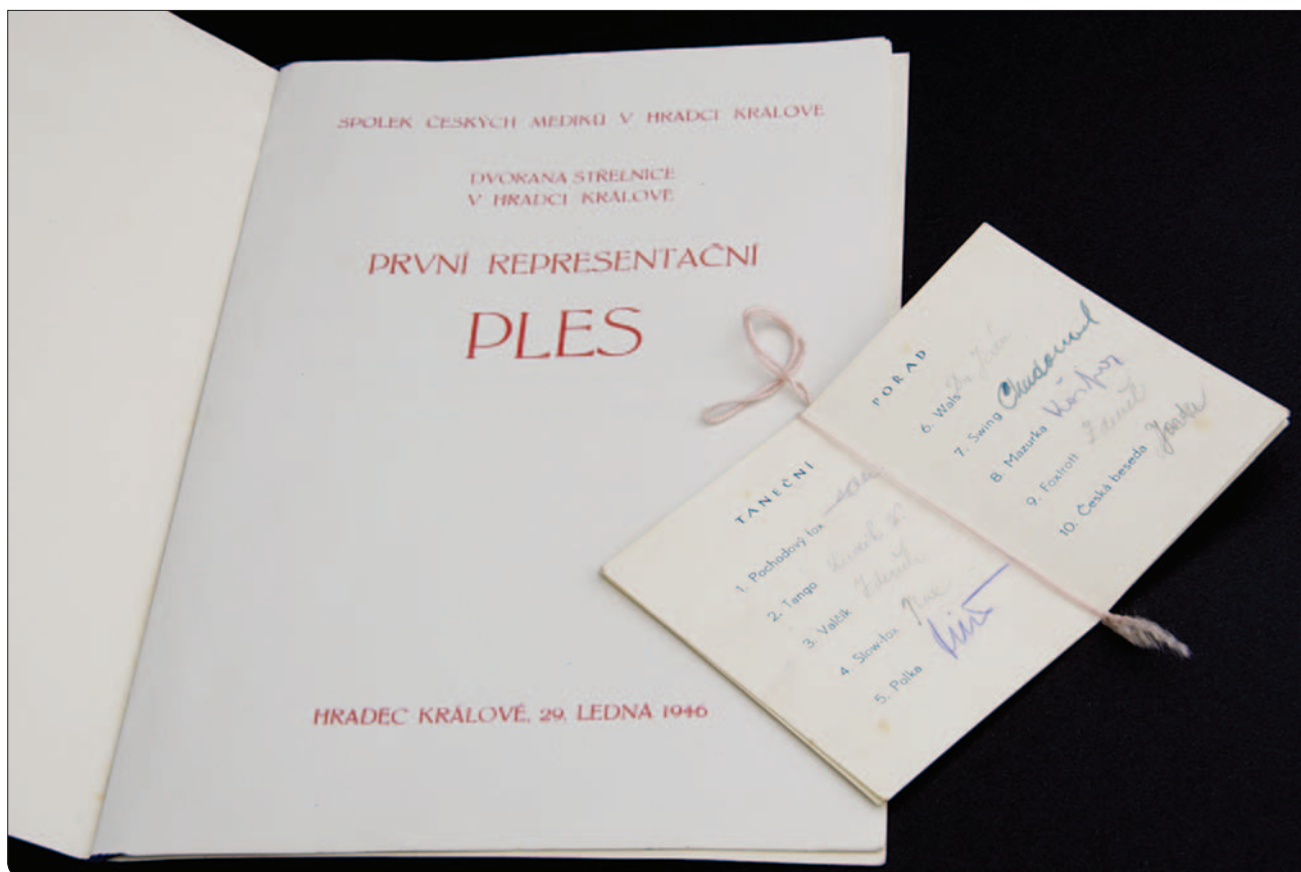
„Nejen ústavy, ale i posluchárny byly chudě vybaveny. Ve velké posluchárně jsme měli stoličky bez opěradel, říkali jsme jim dojačky. A na přednášky se chodilo ve velkém po-

čtu, nebyly učebnice, takže jsme se všechno snažili načerpat právě z přednášek.“

Byla to nejen touha po studiu, která poháněla tehdejší studenty, ale také po životě v „normální“ společnosti, bez válečného strachu a obav o život. Snažili se užívat studentského života se vším všudy, proto se prakticky dva měsíce po otevření fakulty, 29. ledna 1946, konal první reprezentační ples. Tehdy jediným vhodným společenským sálem ve městě pro takovou událost byl sál Střelnice. Organizátorem již na počátku tradice fakultních plesů byl Spolek českých mediků v Hradci Králové, záštitu nad plesem převzal prof. Josef Čančík, děkan LF UK v Praze, členy čestného předsednictva plesu byli (řečeno dnešním jazykem čestnými hosty či VIP hosty se stali): ředitel hradecké nemocnice MUDr. Václav Tesař, přednostové všech klinik hradecké nemocnice, místní funkcionáři ONV a MNV, velitel II. sboru Armády ČR divizní generál Jan Kratochvíl a velitel hradecké letecké akademie plukovník Jan Náprstek. K tanci hrála vojenská hudba a skupina Alfaklub. Díky dochovanému tanečnímu pořádku můžeme prozradit, že se tančila polonéza, tango, valčík, slowfox, waltz, swing, foxtrot, česká beseda... Konec plesu byl tehdy stanoven na třetí hodinu ranní.

O tom, že život byl tehdy nezapomenutelný, svědčí bezesporu slova pamětníka počátku Lékařské fakulty v Hradci Králové, prof. Rudolfa Malce: „Přestože jsme začínali ve zcela primitivních podmínkách, byla ta první tři léta do roku 1948 naším nejkrásnějším obdobím, a to nejen proto, že jsme byli mladí.“

-ju-

Jan Žižka a Hradec Králové

V roce 2019 vyšla kniha historika Petra Čorneje **Jan Žižka** (mimořádně, oceněná jako kniha roku). Jde o rozsáhlé (856 stran) dílo, které je odborně dokonale fundované a zároveň čtenářsky velice vstřícné – Petr Čornej, *Jan Žižka: Život a doba husitského válečníka*, Paseka, 2019, ISBN 978-80-7432-990-6.

V tomto článku se soustředíme na část knihy popisující konečné období Žižkova života, které je spojeno s Hradcem Králové a východními Čechami. Nejprve ale uvedme tři nepřilíš známé údaje, které jsou však velmi zajímavé:

Jan Žižka z Trocnova (později z Kalicha) se narodil v roce 1360, takže na počátku jeho kariéry jako husitského vojevůdce, v době bitvy u Sudoměře (25. března 1420), mu bylo již pokročilých **60 let**.

Pokud jde o Žižkův zrak, je známo, že byl na jedno oko slepý již od dětství / mládí, snad po úrazu. Druhé oko mu v roce 1421 poranila střela při dobývání hradu Rabí. Všeobecně se traduje, že od té doby byl zcela slepý. Čornej však s přihlédnutím k Žižkovým pozdějším geniálním bitevním strategickým rozhodnutím předpokládá, že nutně potřeboval alespoň zbytek zraku, a tedy, že **nebyl úplně slepý**.

Z **rodinných údajů** – Žižka byl dvakrát ženat (obě manželky se jmenovaly Kateřina), nejsou však známi žádní jeho potomci. Ví se však, že měl dva sourozence – mladšího bratra Jaroslava, který bojoval v jeho vojsku, a sestru Anežku.

Z titulní strany knihy

Žižka je tradičně spojován s městem Tábořem. Ten byl jeho základnou od března 1420. Posléze ale mezi Žižkou a vedením Tábořem došlo k rozporům a Žižka na jaře 1423 Táboř opustil a přesunul se do východních Čech. Takže se soustředíme na toto (závěrečné) období Žižkova života, které trvalo do října 1424. V čele svého vojska (obvykle 2 až 3 tisíce pěších bojovníků + jízdní + bojové vozy) se

koncem března 1423 Žižka objevuje u Chotěboře a Německého (Havlíčkovy) Brodu. Odtud táhnul do východních Čech, kde 20. dubna svedl na návrší sv. Gotharda nad Hořicemi vítěznou bitvu s vojskem katolických šlechticů. Pak pokračoval přes jižní Jičínsko, kde dobyl a zničil tvrz Kozojedy, kde nechal upálit na šedesát obránců a obdobně se mu vedlo i s tvrzemi Ledce a Zliv. V severních Čechách dobyl Českou Kamenici a řadu tvrzí a pak se obrátil na východ a koncem července stanul před hradbami Hradce Králové.

Věnné město českých královen **Hradec Králové** bylo v té době, spolu s Kutnou Horou (stříbrné doly), po Praze nejdůležitějším městem Čech, s asi 5 tisíci obyvatel. Od června 1420 byl Hradec městem husitským; v jeho čele stáli hejtman Diviš Bořek z Miletínka a farář Ambrož z chrámu sv. Ducha. Žižka využil nepřítomnosti Diviše Bořka, který v té době vedl s hradeckým vojskem vpád na Moravu a za pomoci kněze Ambrože, jehož lidé mu otevřeli brány, se města zmocnil. Obránce pobil, dobyl a pobořil městský hrad (ten stával v místech dnešní Lékařské knihovny, Hudební síně a základní školy), vyvrátil čtyři kláštery v městě a okolí a nechal zvolit nové konšely.

Tato akce, kdy Žižka využil nepřítomnosti svého husitského spojence, byla vnímána jako věrolomná zrada. Jakmile

se Diviš Bořek dozvěděl, co se stalo, ihned se vrátil se svým vojskem z Moravy a 4. srpna 1423 došlo před hradbami Hradce u Strauchova dvora, v místě dnešních Kuklen, k bitvě. Žižka přesvědčivě zvítězil a Diviš Bořek prchnul na svůj hrad na Kunětické Hoře. V této bitvě se poprvé střetla dvě uskupení pod vlajkou kalicha.

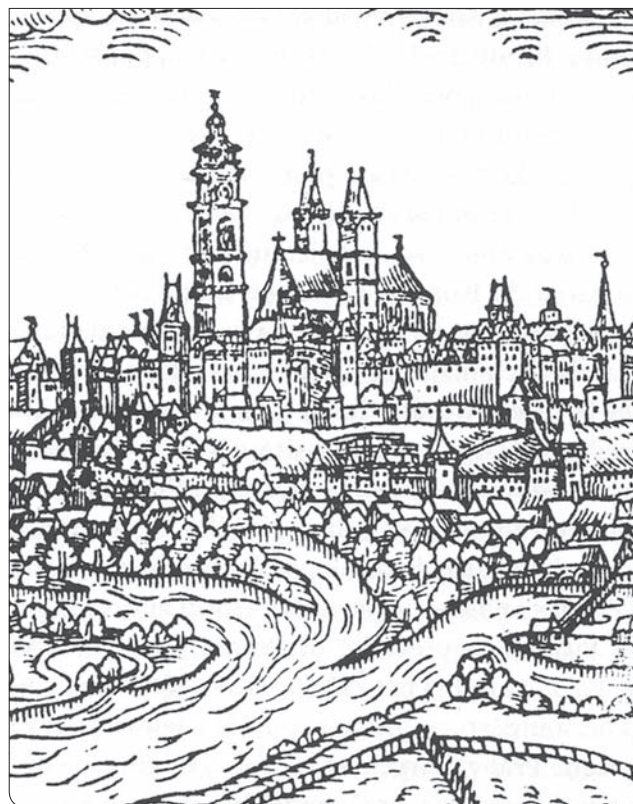
Hradec Králové se tak stal baštou husitského radikalismu

a pro Žižku základnou a zázemím. Je prokázáno, že ve městě pobýval, často je ale opouštěl a s vojskem vytáhl do pole. Záhy obsadil blízká věnná města Jaroměř a Dvůr Králové nad Labem. Třináctého srpna dobyl Kutnou Horu a pak i Čáslav, kde se ubránil obležení vojskem pražského svazu.

Začátkem roku 1424 Žižka s vojskem vyrazil z Hradce na dlouhé tažení. Při něm dobýval a plnil katolická města a obce, které obvykle vypálil a obránce pobil, dobýval tvrze katolických pánů, pustošil kostely, kde ničil vybavení – oltáře, sochy, obrazy a podobné, vypaloval kláštery, upaloval kněze a mnichy a zaváděl přijímání „pod obojí způsobou“ – chléb a víno jako symboly těla a krve Ježíše Krista. V poli sváděl bitvy s katolickými vojsky, pokud se mu postavila.

Sledujeme-li postup tohoto tažení, je to skutečná „Tour de Bohemia“: Česká Skalice – Hostinné – Trutnov – Mlázovice – Smidary, pak Pošumaví – Sušice – Klatovy – vesnice a dvory na Plzeňsku, pak severní Čechy – Žatec – Louny – Litoměřice (zde v okolí dal v roce 1421 Žižka vybudovat svůj soukromý hrad Kalich; odtud jeho pozdější predikát „z Kalicha“), pak kolem Poděbrad – Čáslav – Kutná Hora – Malešov (zde Žižka svedl svou poslední polní bitvu, proti vojsku pražského svazu) – Kouřim – Český Brod – Nymburk – Turnov – Libochovice, až posléze 10. září stanul před Prahou. Tu chtěl potrestat za zradu, již se dopustila spojenectvím s katolíky a zejména za válku, již proti Žižkovu svazu vedla. S delegací Pražanů, vedenou knězem Janem Rokycanou, ale uzavřel mír. Spojená husitská, pražská a tábořská vojska pak koncem září vyrazila pod Žižkovým velením na Moravu. Při obléhání Příbyslavi však Jan Žižka 11. září 1424 zemřel ve věku 64 let.

Pozdější kronikář napsal, že „...umřel ot hlízy“. Zemřelý zřejmě měl zvětšené lymfatické uzliny, což bylo hodnoceno jako dýmějový mor. V roce 1424 však v Čechách nebyla morová epidemie a tudíž musíme uvažovat i o dalších příčinách, například jiné infekci, sepsi či zhoubném nádoru. Žižkovo tělo bylo převezeno do Hradce Králové a uloženo do hrobky v chrámu sv. Ducha. Podle pozdějších zpráv byly po roce 1500 ostatky převezeny do Čáslavi, do kostela sv. Petra a Pavla.

Hradec Králové kolem roku 1600

Hrob zde však byl v 17. století v rámci rekatolizace zrušen.

Závěrem lze konstatovat, že Jan Žižka byl kontroverzní osobností – na jedné straně geniální vojevůdce, který nikdy nebyl poražen a také hluboce věřící křesťan, na druhé straně ale nemilosrdný a krutý zabíječ a ničitel světských i duchovních objektů.

V Hradci Králové dnes Žižkovo jméno nesou sady pod severními terasami Starého města. Od roku 1971 je v nich umístěn pomník se sochou Jana Žižky, jejímž autorem je Jiří Dušek. Dnešní Velké náměstí na Starém městě mělo v letech 1955–1990 název Žižkovo náměstí.

Ivo Šteiner

Nové objevy v nové knize – Hrad v Hradci Králové

Letecký pohled na areál bývalého hradu

bývalého hradu a vyvolat nový zájem o tento pozoruhodný objekt a jeho dějiny.

Publikace vznikla za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a je výstupem grantového projektu „Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách. Výzkum, interpretace, prezentace“, DG16P02B003, financovaného v rámci Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II).

Bláha, Radek a Slavík, Jiří: *HRAD V HRADCI KRÁLOVÉ*, Vydalo Muzeum východních Čech v Hradci Králové, 2020, ISBN: 978-80-87686-39-3

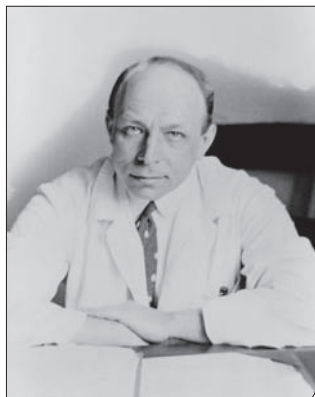
HRADEC KRÁLOVÉ VE FOTOGRAFIÍCH

Fakultní nemocnice
v Hradci Králové

Jedním z původních pavilonů nové nemocnice, otevřeným veřejnosti v roce 1928, byl také chirurgický pavilon. Byla zde umístěna dvě oddělení se samostatnými primáriáty, chirurgické a gynekologicko-porodnické oddělení. V tomto dílu fotoseriálu nás bude zajímat osud druhého z nich.

Gynekologicko-porodnické oddělení

Toto oddělení bylo provizorně umístěno ve druhém poschodí nového pavilonu a mělo k dispozici 40 lůžek. Byly zde dva operační sály a jeden porodní sál, čajová kuchyň, dvě koupelny, tzv. denní místnost a sterilizace systému Instrumenta. V pavilonu fungoval pro obě oddělení lůžkový výtah, jídelní výtah a sedm telefonních stanic. Primářem gynekologicko-porodnického oddělení se stal MUDr. Jaroslav Jung (1896–1937).

MUDr. Jaroslav Jung

Pamětní deska s bronzovou plaketou od Josefa Škody

V roce 1933 se ředitelem nemocnice stal doc. MUDr. Vladimír Ulrich a jednou z jeho priorit bylo vyřešení problémů gynekologicko-porodnického oddělení provizorně umístěného ve druhém patře pavilonu chirurgie. V září 1936 byla schválena v nemocničním areálu výstavba nového dvoj-pavilonu. Ten měl sloužit nejen pro oddělení gynekologii, ale také pro oddělení nemocí kožních a pohlavních, které do té doby bylo umístěno v pavilonu interny. Projektantem nového dvoj-pavilonu se stal Bedřich Adámek, dozorcem stavby byl pověřen hradecký architekt Josef Fňouk. Stavební práce, které prováděla hradecká firma Jan Mádlík a Jan Včelák, probíhaly do konce roku 1937. Stavba byla pojištěna u banky Slavie. Nádvoří upravila firma Chudomel a Stejskal z Hradce Králové. Stavba nového pavilonu i s vybavením stála asi 6 milionů korun.

Nové umístění gynekologicko-porodnického oddělení

Dvoj-pavilon postavený ve tvaru písmene U byl umístěn ve východní části areálu, nacházel se nedaleko administrativní budovy. Gynekologicko-porodnické oddělení získalo levou a střední část pavilonu, mělo vlastní vchod a samostatný primariát. Při výstavbě, vnitřních úpravách a vybavení s architektem úzce spolupracoval primář Jung. Slavnostní otevření nového dvoj-pavilonu proběhlo dne 19. června 1938, novým primářem gynekologicko-porodnického oddělení se po předčasně zemřelém MUDr. Jungovi stal MUDr. Jan Maršálek (1898–1974).

Nové oddělení využívalo 94 lůžek, mělo tři samostatná

Původní chirurgický pavilon, výřez dobové pohlednice, cca konec 20. let 20. století

Budoucí porodní asistentka při práci na oddělení, poč. 50. let 20. století

Nový dvojpavilon, výřez dobové pohlednice, cca konec 30. let 20. století

Pavilon pro oddělení gynekologicko-porodnické a venericko-kožní, cca 40.–50. léta 20. století

Současná podoba atria u gynekologicko-porodnického pavilonu, archiv LF HK

Atrium se sadovými úpravami, socha Jana Wagnera představuje zdravotní sestru a novorozeně – úpravy z r. 2003, archiv Scan

pododdělení pro gynekologii a porodnictví: septické oddělení v přízemí pavilonu, čisté gynekologické v prvním poschodí a porodnické ve druhém patře. Bylo vybavené moderními operačními sály a porodním sálem v severním křídle, koupelnami se sprchami, sedacími lázněmi, hovornou, samostatným pokojem pro novorozence s 32 postýlkami. V severním křídle byly umístěny byty pro ošetřující personál, velký přednáškový sál pro 200 osob v suterénu a odborná vědecká knihovna. Operační sály byly orientovány na sever. Prostorný porodní sál se mohl díky závěsům rozdělit na menší oddělení pro izolování jednotlivých rodiček. V novém oddělení fungovaly lůžkové výtahy, signální světelné volání ošetřujícího personálu, teplá i studená voda ve všech pokojích, pavilon byl připojen na domácí telefon. Součástí pavilonu bylo moderně zařízené oddělení pro fyzikální léčbu, byla zde krátkovlnná diatermie, horské slunce a sedací lázně.

Pokoje pro nemocné byly rozděleny na tři třídy, lišily se počtem lůžek. V každém pokoji bylo umyvadlo s teplou a studenou vodou, šatník zapuštěný do zdi. Největší pokoj s vyhlídkou na Hradec Králové byl určen pro těhotné ženy čekající v nemocnici na porod. Široká chodba sloužila jako hovorna a odpočinkové místo s časopisy, byly zde vestavěné skříně k odkládání oděvů pro návštěvy. Péče o novorozence byla zajištěna podle novodobých zásad. Kojenci byli umístěni v samostatném pokoji a jejich péči měla na starost vyškolená sestra. Pro kojence bylo připraveno ústavní prádlo a mycí potřeby. Použité prádlo rodiček a kojenců se vhažovalo do zvláštní schránky ve zdi, kterou spadalo do neprodyšných

pytlů v suterénu, odkud bylo přemístěno na sterilizaci. Každý kojeneček získal vlastní lékařský záznam, do kterého byl zaznamenáván jeho zdravotní stav. Vedle kojeneckého oddělení byla umístěna koupelna pro kojence s moderním sprchovacím zařízením.

Nové oddělení bylo považováno za nejlépe vybavené v celé Československé republice a bylo srovnáváno s vyspělými zahraničními ústavami. Velkou zásluhu na tom měl primář MUDr. Jaroslav Jung, který se bohužel slavnostního otevření nedočkal. Dne 6. února 1938 byla v prostorách nového pavilonu umístěna pamětní deska s bronzovou plaketou od akademického sochaře Josefa Škody k uctění tohoto vynikajícího lékaře.

*PhDr. Pavla Koritenská
Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Historické fotografie Sbirka MVČ*

Literatura a prameny:

Pamětní spis k otevření Nové okresní nemocnice v Hradci Králové. Hradec Králové: Okresní správní komise v Hradci Králové, 1928.

Koritenská, Pavla. Velká vizita!...v Hradci Králové za první republiky. Hradec Králové: Muzeum východních Čech, 2017.
Koritenská, Pavla. Výstavba pavilonu Porodnické a gynekologické kliniky. *Scan*, 2001, roč. 11, č. 4, s. 19–20.

Panoušek, Vladimír. První primáři v Nové nemocnici. *Scan*, 2003, roč. 13, č. 4, s. 15–20.

Základní a mateřská škola při FN HK

Na Zemi má vše svůj čas, vše se mění, ale základ a podstata zůstávají. Ať se v lidské společnosti děje cokoli, příroda neustále dodržuje svůj nastavený harmonický rytmus střídání ročních období, střídání časů zasévání a časů sklizně. Jsou to právě tradice připomínající nám toto plynutí, koloběh a tím i určitou jistotu, zakotvenost a víru, že vše, co nám znepríjemňuje život, odejde a vše dobré se zase navrátí. Mikulášská tradice je vnímána jakožto předzvěst příchodu Vánoc a těšení se na Ježíška. Kdo jiný si více zaslouží prožít zázrak setkání

Škola děkuje za sponzorské dary a podporu Magistrátu města HK, Krajskému úřadu a firmě Alesio-Káva na klíč.

s Mikulášem, než děti odloučené od svého rodinného prostředí a připoutané k nemocničnímu lůžku. Zatímco v předchozích letech byla návštěva Mikuláše na dětských odděleních organizovaná nemocnicí, v prosinci 2020 byl kvůli pandemii vydán zákaz vstupu osob zvenčí, dokonce i nadpřirozeným postavám. Zaměstnanci školy se na poslední chvíli rozhodli chopit se hereckých příležitostí a Mikuláš s čertem i andělem si kromě mikulášské čepice, pláště, křídel, řetězů a dalšího nutného vybavení, které si učitelé narychlo, avšak úspěšně posháněli, nasadili také respirátory a vyrazili obdarovávat hospitalizované děti.

Doba předvánoční byla ve znamení bohatého výtvarného tvoření viz foto. Díky nadšení a kreativité učitelek mateřské školky a školního klubu se pokoje i chodby dětských oddělení proměnily v pohádkově zimní království.

Úžasným vánočním dárkem pro školu byla finanční podpora Magistrátu města Hradce Králové v projektu DIGITÁLNÍ A JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ. Díky této finanční podpoře se škole podařilo zakoupit 5 ipadů za velmi výhodnou cenu 6 361 Kč za kus a licenci na používání výukové aplikace, která umožňuje nácvik používání jazyka progresivní formou autentických konverzací z oblíbených filmů. Využívání doslovně přeložených replik v titulcích pomáhá zafixování daných frází nenásilným a přirozeným způsobem, a to v několika fázích – poslech, opakování, doplňování, vytváření jazykových kartiček pro rychlé opakování a feedback osvojeného učiva pomocí kvízů. Není divu, že tyto metody výuky si oblíbili žáci i učitelé, neboť upevňování jazykové způsobilosti je touto tzv. severskou metodou nejen velmi efektivní, ale především nenásilné, zábavné a poutavé.

Musíme také vyjádřit poděkování majitelce firmy Alesio-Káva na klíč, Kateřině Šumpíkové, která obdarovala nemocné děti a o ně pečující zdravotníky výbornými pralinkami.

To, jak se slaví Vánoce v jiných zemích, se díky projektu

ERASMUS dozvěděli žáci poslední den školy v tomto kalendářním roce, 20.12. v devět hodin se propojily polské, španělské a české třídy, aby si vzájemně předvedly vánoční tradice. Poté si všichni společně zahráli kahoot!, a ověřili si tak nově získané znalosti. Český tým získal stříbrnou medaili a radost byla veliká. Kouzelné Vánoce, Feliz Navidad, Wesolych Świąt. Dále má proběhnout setkání pedagogů těchto tří na platformě Zoom, kde se budou řešit výjezdy do Polska a Bulharska.

Díky podpoře Královehradeckého kraje škola úspěšně dokončila čtyři velmi podnětné a pro současnou dobu aktuální projekty MUP. Projekt BUDEME V POHODĚ realizovaný formou zážitkových aktivit zaměřený na rozvoj empatie, sebevědomí a pozitivního hodnocení sebe i druhých, projekt ZDRAVÁ ŠKOLA V NEMOCNICI zabývající se výchovou ke zdravému životnímu stylu, dále projekt NEMOCNICNÍ ZAJÍČEK zahrnující kresbu s velikonoční tematikou a projekt ETICKÁ VÝCHOVA V NEMOCNICI.

Nouzový stav je stále platný, ať ministrem je Prymula či Blatný. Jelikož však nemocniční škola patří mezi školy při nemocničních zařízeních, výuka i v době nouzového stavu pokračuje tradiční formou osobního individuálního kontaktu učitele s žákem a výukou klíčových předmětů – českého jazyka, matematiky a anglického jazyka. V rámci projektu MŠMT Šablony II pokračujeme v personální podpoře zapojením odborníků z praxe online formou. Pravidelně jednou za měsíc ztraktivňujeme výuku anglického jazyka díky online prezentacím rodilé mluvčí z Jihoafrické republiky a výuku matematiky za pomoci speciální pedagožky hradecké střední školy.

Celý průběh zimního období byl prodechnut čínorodým tvořením pod patronací učitelek MŠ a ŠK, a díky jejich nadšení mohou výtvarná dílka v podobě zimních stromů s ptačími budkami, nejrůznějších typů sněhuláčků i tříkrálové tematiky zlidšťovat a zútulňovat nemocniční prostory. Dokonce i vstupní hala ředitelství nemocnice v Hradecké ulici je vyzdobena výrobky z dílny našeho valentýnského tvoření a srdíčka v nejrůznějších kombinacích evokují srdečné přivítání příchozích. Loučení se se zimou je připomenuto dílky svázanými s tematikou masopustu.

A už přichází jaro a těšení se na jeho příchod se odráží v přípravě na tzv. tulipánový měsíc, jak je již devátým rokem nazýván březen. Tulipán jakožto symbol jara přináší naději na uzdravení onkologicky nemocných. Naši žáci ve věku od 2 do 15 let se od února díky svým výtvarným výrobkům s motivy tulipánů podíleli na výzdobě onkologického oddělení a vyjádřili tím podporu onkologickým pacientům.

Co je ale na veškeré této výtvarné činnosti nejdůležitější, nejsou jen roztomilé oku a srdci lahodící výtvořky, ale především sám proces vytváření, vtažení dětí do tvůrčí činnosti, která je myšlenkově přenesena do světa fantazie, přiměje je soustředit se na svou tvorbu a umožní jim tak zapomenout na zdravotní obtíže.

Text a foto ZŠ a MŠ při FN HK

Výzva ředitelů zdravotnických zařízení v Královéhradeckém kraji

Vážení spoluobčané našeho Královéhradeckého kraje,

obracíme se na Vás s informací o tom, jak vypadá situace v našich zdravotnických zařízeních, s informací o tom, že kapacity našich nemocnic jsou na hranici možností, a co nám hrozí, bude-li epidemie pokračovat současným tempem. Chceme Vás požádat o to, abyste vy sami, bez ohledu na nyní nebo v budoucnu platná omezení, přistoupili k takovým opatřením, která ochrání Vás i Vaše okolí před nekontrolovaným vývojem situace a těžkými dopady na zdraví a na celou společnost.

Situace v nemocnicích v našem kraji je s ohledem na několik týdnů trvajícím náporu pacientů s COVID-19, kteří vyžadují hospitalizaci, kritická. Přesto, že jsme přijali řadu opatření, přesunuli zaměstnance a otevírali stále další a další oddělení pro covidové pacienty, příliv pacientů neustává a naše nemocnice jsou výrazně přetížené. Zajištění péče o všechny akutní případy a také o pacienty s COVID-19 je možné jen díky obrovskému nasazení všech zaměstnanců nemocnic. Možnosti otevírání dalších oddělení jsou již velmi omezené a zajištění péče o pacienty je v některých dnech možné již jen díky transportům pacientů do jiných regionů. Bohužel vyhlídky na nejbližší týdny nejsou příliš optimistické.

V této extrémní situaci se na Vás obracíme s výzvou, abyste dodržovali všechna nařízení a hygienická opatření. Omezte své sociální kontakty na nezbytné minimum a vyhýbejte se setkávání většího množství lidí. Mějte na paměti, že koronavirus může nakazit Vás i Vaše nejbližší a že těžký průběh se netýká jen seniorů, ale mnohdy dopadá i na daleko mladší lidi, a i ti jen s obtížemi překonávají kritický stav a někdy ho ani přes veškeré naše úsilí nezvládnou. Děláme pro všechny nemocné v našich nemocnicích, ať již s COVID-19 či jinými závažnými chorobami maximum možného. Neztěžujte to, prosím, nám ani našim nemocným svým neuváženým chováním. I Vy se můžete ocitnout mezi nimi.

Pomozte nám snížit počet hospitalizovaných pacientů i počet zemřelých dodržováním všech platných nařízení! Buďte, prosíme, rozumní. Víme, že už těch nejrůznějších restrikcí a omezení máme všichni dost a už se nemůžeme dočkat návratu k normálnímu životu. Zatím to ale není možné. Prosíme a žádáme Vás:

- omezte cestování a setkávání větších skupin (i rodinných) na naprosto nezbytnou míru
- chraňte pomocí roušek či respirátorů nejen sebe, ale i své okolí
- dodržujte rozestupy a vyvarujte se velkých akcí, především těch, kde padají zábrany a infekce se díky tomu šíří snadněji – vidíme v našich nemocnicích jejich důsledky
- pečlivě si umývejte a desinfikujte ruce
- ke všem těm propagovaným „R“ (roušky, ruce, rozestupy), přidejte, prosíme, to nejdůležitější „R“, tedy rozum.

Dodržování opatření a postupný nárůst počtu očkovaných nás přiblíží k tolik potřebnému normálnímu životu. Chceme, aby naše děti mohly co nejdříve do škol, chceme, abychom se mohli vrátit ke svým povoláním a profesím, mohli do kin a divadel, chceme, abychom si opět mohli naplno užívat život, abychom mohli vycestovat na dovolenou – a jistě to chceme všichni. Budme proto rozumní a ukáznění. Jen tak se nám to všem podaří. Rychlost, s jakou se budeme vracet k normálnímu životu, záleží na přístupu nás všech. Bez společného úsilí a rozumného přístupu všech to nepůjde.

Budeme-li všichni rozumní a budeme dobře spolupracovat, společně to zvládneme!

prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc., dr. h. c.
Fakultní nemocnice Hradec Králové

RNDr. Bc. Jan Mach
Nemocnice Náchod

Ing. Luboš Mottl
Nemocnice Rychnov nad Kněžnou

Ing. Miroslav Procházka, CSc.
Nemocnice Trutnov

Ing. Tomáš Sláma, MSc.
Nemocnice Jičín

Ing. Miroslav Vávra, CSc.
Nemocnice Dvůr Králové nad Labem

MUDr. Libor Seneta
Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje

V Hradci Králové, Náchodě, Jičíně, Trutnově, Rychnově nad Kněžnou a Dvoře Králové dne 15. února 2021